

Mélygarázs és innovációs központ Marosvásárhelyen

Tervpályázatot hirdetnek

Fotó: Nagy Tibor

Október végi soros ülésén a marosvásárhelyi tanács megszavazta, hogy projektversenyt hirdessenek a Nemzeti Színház mögötti terület beépítéséről. Ide mélygarázst és innovációs központot építenének. A tervezet indoklásában zöldépületként határozzák meg a beruházást. A testületben a vita az innovációs központ szükségességéről szólt, több képviselő azt szorgalmazta, hogy a teljes területen emeletes parkolóház épüljön.

ciós központ szükségességéről szólt, több képviselő azt szorgalmazta, hogy a teljes területen emeletes parkolóház épüljön.

Antalfi Imola

(Folytatás a 4. oldalon)

Ne feledje
IDEJÉBEN
megújítani előfizetését!
Ha előfizet,
BIZTOSAN
kézhez kapja
FÉLÁRON!
Telefon:
0742-828-647

Épül a héderfájai harangtorony

Múlt hónapban kezdték el az új harangtorony építését a héderfájai temetőben a tavaly leégett faépítmény helyére. A munka jó ütemben halad, de még mindig nem gyűlt ki a teljes összeg, ami fedezné a költségeket.

2.

A vártnál jobb volt a vásári forgalom

Mint arról többször is hírt adtunk, a marosvásárhelyi vár üvegtoronyjában kicsi, meghitt könyvbirodalom várta csütörtök déltől vasárnap kora délutánig az írott szót ajándéknak érző látogatókat.

4.

Egyedülálló lehetőséget nyújt a Duna Televízió komolyzenei versenye

A 2014-ben indult Virtuózok hetedik évada öt ország, a visegrádi négyek mellett idén Horvátország részvételével valósul meg. Magyarország első és egyetlen komolyzenei tehetségkutatója, a Virtuózok V4+ november 19. és december 17. között lesz látható a Duna Televízióban.

5.

Aktuális

Adóvics

Benedek István

Látszatvita folyik a politikai berkekben az adózás kapcsán. A szociális elnöke a napokban felvetette a nagy vagyonok megadóztatását, az ügyvivő kormányfő szombaton már hűtötte a kedélyeket, mondván, jelenleg semmi nem indokolja az adótörvénykönyv módosítását.

Ritka eset, hogy egy vitában mindkét félnek igaza legyen, de itt pont ez a helyzet. A szociális pártelnök elvileg helyes felvetése csak a szavazórégük minimálbéren fizetett, amúgy népes rétegének szédítéséről szól. Nem fog a körvonalazódó kormány hozzányúlni a nagy vagyonokhoz, mert azzal a két nagy párt a saját káderhadcserege lába alól rántaná ki a szőnyeget. Ilyet legfeljebb akkor lépnének meg, ha az ország a bő évtizeddel ezelőtti válsághoz hasonló helyzetbe kerülne nemzetközi hitelezői mentőcsomagra szorulna, és ez szerepelne a feltételek között. És voltaképpen az ügyvezető kormányfőnek is igaza van abban, hogy az adórendszer nem szorul változtatásra, mert az évtizedek óta tudott, hogy szép hazánk az adóbehajtás hatékonyságának tekintetében nem az európai országok, hanem a banánközépségek mezonyében is a sereghajtók között van.

Az adatok azt mutatják, hogy az adóháztartás terén volna mit rendbe tenni ebben az országban, mert a bruttó nemzeti össztermékhez viszonyítva nálunk feleakkora bevétele van az államháztartásnak, mint a fejlett nyugati országokban. Csakhogy egy érdemi adóvitához és reformhoz kellene szakértelm és tetterekészség is, ezekből pedig gúgászi a deficit odafenn. Erre az egyik legjobb példa a pénzügyek jelenlegi

(Folytatás a 3. oldalon)

OPTICA OPTOFARM

A MŰANYAG ÉS ANTIREFLEXES MONOFOKÁLIS LENCSEKRE MOST **50% KEDVEZMÉNYT ADUNK.**

50% KEDVEZMÉNY A NYUGDÍJASOK SZÁMÁRA SZÓL. ÉRVÉNYES NYUGDÍJASZELVÉNY FELMUTATÁSÁVAL. AJÁNLATUNK NOVEMBER 30-IG VAGY A KÉSZLET EREJÉIG TART.

www.optofarm.ro

NOVEMBER

15., hétfő
A Nap kel
7 óra 23 perckor,
lenyugszik
16 óra 50 perckor.
Az év 319. napja,
hátravan 46 nap.

^Isten éltesse!

Ma ALBERT és LIPÓT,
holnap ÖDÖN napja.

IDŐJÁRÁS

Változó idő

Hőmérséklet:

max. 9 °C

min. -2 °C

Épül a héderfájai harangtorony

Múlt hónapban kezdték el az új harangtorony építését a héderfájai temetőben a tavaly leégett faépítmény helyére. A munka jó ütemben halad, de még mindig nem gyűlt ki a teljes összeg, ami fedezné a költségeket.

Gligor Róbert László

Közel egy hónapja dolgoznak a héderfájai harangláb új-jáépítésén – értesültünk Szakács Bélától, Küküllőszéplak polgármesterétől. A mesterek jelenleg az építőelemek faanyagának szabásán dolgoznak, a torony sisakja már épülőben van – mondta el az előljáró, hozzátéve, hogy a község a Maros megyei RMDSZ-es polgármesterek által létrehozott szolidaritási alapból 50 ezer lejt kapott erre a célra, ezt át is utalták az egyháznak, az összeg elszámolása után pedig kiutalja a község azt az 50 ezer lejt is, amelyet az önkormányzat erre a célra szavazott meg helyi erőforrásokból.

A munkálatok október 19-én kezdődtek el, ekkor láttak hozzá a mesterek a harangtorony építéséhez – tudtuk meg Nagy Csaba református lelkészétől. A torony szerkezeti elemei már össze vannak állítva, és elkezdődött a toronysisak zsindelyezése is. Az egyházközség egy darut bérelt, amellyel a napokban a torony elemeit felemelnék a földről, és a helyükre illesztenék, hiszen súlyuk miatt azok emberi kézzel nem mozgathatók. Ha a torony felállításával végeznek, a harangokat is a helyükre emelik – mondta el a lelkész, aki optimista: szerinte két héten belül végeznek a harangláb építésével, bedeszkázásával, és még az idén elvégeznék a villany- és villámhárító-szerelést is. „Ha a torony áll, ennek már nincs akadálya” – mutatott rá Nagy Csaba. Megtudtuk: a gyülekezetben a közteherviselés elve alapján anyagi kiróvás történt, azaz a híveknek is hozzá kell járulniuk a költségek fedezéséhez, hogy mindenki érezze a történelmi pillanat súlyát.

Amint arról többször is beszámoltunk a Népújságban, a héder-

fájai reformátusok 1862-ből származó harangtornya tavaly február 8-án hajnali két órakor kapott lángot, és a falu jelképének számító műemlék faépítmény a tűzoltók és a falubeliek gyors beavatkozása ellenére leégett. A rendőrség még aznap előállított egy gyanúsítottat egy falubeli fiatal személyében, aki bevallotta a gyújtogatás tényét. A tüzesetnek már voltak előzményei, a tettet megelőző időszakban a haranglábát kétszer akarta valaki meggyújtani, feltehetően ugyanaz a személy követhette el egy főlíasátor kétszeri felgyújtását is; egy falubeli melléképületnél és az egykori udvarháznál szintén felcsaptak a lángok, ez utóbbi helyszínen először egy műanyag víztartály, majd egy árnyékszék lobbant lángra, a két méter magas lángok kis híján az épület tetőszerkezetébe is belekaptak.

A mesterek jól haladnak a toronyelemek összeállításával

Fotó: Nagy Csaba

A vasárnapi lottóhúzás nyerőszámai

Joker	3, 20, 23, 5, 14 + 17	NOROC PLUS: 6 8 1 3 5 8
Loto 40	5, 32, 26, 8, 16, 9	SUPER NOROC: 3 1 1 9 9 1
Loto 90	1, 38, 34, 22, 45, 13	NOROC: 4 0 7 5 9 9 2

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGEBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 57-es iroda. Borbély Ernő, naponta 9-14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0742-828-647

Megyei hírek

A Máltai Szeretetszolgálat segítőhálója

A marosvásárhelyi Máltai Szeretetszolgálat önkéntesei továbbra is várják azon idős, beteg vagy fogyatékkal élő személyek telefonhívásait, akik ingyenes segítségre szorulnak a bevásárlásban, a számlák kifizetésében, gyógyszereik kiváltásában és egyéb szolgáltatásokban. Tel.: 0772-034-410, munkanapokon 9–13 óra között.

Helyi termékek vására

November 19-én, pénteken 8–19 óra között szervezik meg Marosvásárhelyen, a Rákóczi lépcső aljában az immár hagyományossá vált helyi termékek vásárát. Marosvásárhelyen közel 5 éve kerül sor minden hónap harmadik péntekén a Local Farmers' Market vásárra, ahová a helyi termelők és kézművesek az évszaknak megfelelő termékekkel várják a látogatókat. A tél közeledtével a novemberi vásáron lehetőség adódik feltölteni az éléskamrákat friss idényzöldegekkel, ízletes befőttekkel, sajtféllel és hentestermékekkel, édességekkel, de különleges kézműves termékek, natúr kozmetikumok közül is válogathatnak a vásárlók.

Terápiás program Magyarózdton

A Bonus Pastor Alapítvány december 2–5. között négynapos terápiás programot szervez férfi és női szenvedélybetegnek és hozzátartozóiknak Magyarózdton. A felvétel előzetes személyes beszélgetés alapján történik. A függőségi és önismereti programra november 26-ig lehet jelentkezni, a Maros megyeiek McAlister Magdolnát hívhatják a 0742-653-331-es telefonszámon.

Folytatják az őszi nagytakarítást

Marosvásárhelyen a hét végéig folytatják az általános nagytakarítást, mely előre meghatározott, napokra és utcákra lebontott ütemterv alapján zajlik hétköznap és szombaton 7 és 16 óra között. Kedden, november 16-án az Éden, Len, Lucerna, Lóhere, Görgény, Alsóforduló, Csángó, Örlő, Remeteszegi utcákból és Beséből szállítják el a hulladékot. Szerdán, november 17-én a I. Mihut, I. Hodoş, Gh. Pop de Băseşti, P. Maior, Bărăganului (Libáncs), Decebal, Burebista, Tisza, Maros, Új híd, Hídvég, Víz, Ár, Könyök, V. Săbădean, I. Vescan utcákból, míg csütörtökön, november 18-án a Hidegvölgy, Segesvári út, Belvedere negyed, Bodonhegyiszőlő, Lugas, – a legelő és az erdő szélének takarítása van napirenden. Pénteken, november 19-én a Somostetőn az erdő szélét, és a remeteszegi erdő szélét takarítják, valamint a Csángó, Alsóforduló, Lóhere, Lucerna, Len, Görgényi utcákból szállítják el a háztartási hulladékot.

Marton Márta Ágota grafikai kiállítása

A marosvásárhelyi kövesdombi unitárius templom Böződi György termében november folyamán is megtekinthető Marton Márta Ágota grafikai kiállítása. A kiállítás megtekinthető hétköznapokon 9–13 óra között, valamint vasárnapokon a délelőtti 11 órától kezdődő istentiszteletek előtt és után.

Hírszerkesztő: Szer Pálosy Piroska

RENDEZVÉNYEK

Karácsonyi kopogtatók készítése

A Női Akadémia az Ügyes Kezű Nők kézműveskör hétfő délutánokénti tevékenységére várja azokat a hölgyeket, akik különböző kézműves tevékenységek fortélyait szeretnék elsajátítani. November 15-én, hétfőn a Divers Egyesület Avram Iancu (Rákóczi) utca 29. szám alatti székházában 17-19 óra között karácsonyi kopogtatókat készítenek Lajos Anna kézműves irányításával. A tevékenységhez szükséges kellékeket a szervezők biztosítják. A foglalkozáson kizárólag oltási igazolás felmutatásával lehet részt venni, a helyek száma korlátozott, a részvételi szándékot a 0265-311-727-es telefonszámon, a Fb-oldalon vagy az office@divers.org.ro e-mail-címen lehet jelezni, ahol bővebb információk is igényelhetők.

Piros fű – a Nemzeti Színházban

A Marosvásárhelyi Nemzeti Színház Kistermében november 15-én, hétfőn 18.30-tól a Piros fű című, műfajilag tragikomikus emléktuzásként meghatározott darab látható Fehér Balázs Benő rendezésében. A színházi jegypénztár hétfőtől péntekig 9–19 óra között, illetve előadások előtt egy órával tart nyitva, telefonszám: 0365-806-865. Online jegyvásárlás a билетmaster.ro honlapon. A nézők kizárólag QR-kóddal ellátott oltási igazolással (melynek érvényessége az oltás után 10 nappal kezdődik), illetve a fertőzésen való átesésről

szóló igazolással (amely a megfertőződéstől számított 15. és 180. nap közötti időszakban érvényes) vehetnek részt az előadáson.

Fafaragászi kiállítás

A Bolyai téri unitárius egyházközség Dersi János termében – a járvány megelőző intézkedések betartásával – tekinthető meg Duha László fafaragászi kiállítása november 14-étől november 27-ig, naponta 9–13 óra között.

„Ideje az építésnek” – vándorkiállítás

A Maros Megyei Múzeum szervezésében a marosvásárhelyi múzeum várbeli épületében megnyílt a Teleki László Alapítvány Ideje az építésnek című vándorkiállítás. A tárlat erdélyi műemlékek restaurálási folyamatait mutatja be. Az épületekről készült művészi fotók és ismeretterjesztő leírások mellett több eredeti tárgy, kordokumentum, műtárgymásolat, hang- és filmfelvétel segíti, hogy a látogatók az érdeklődők és a hozzáértők számára egyaránt emlékeztetéseket legyenek. A bemutató számos interaktív elemet is tartalmaz, így a látogatók maguk is meg tapasztalhatják a restaurátori munka nehézségeit és szépségeit. A kiállítás december 5-ig marad Marosvásárhelyen, keddtől péntekig, naponta 9–16 óra között, hétfőn 9–13 óra között látogatható. A belépés díjtalan, a járványhelyzet miatt a résztvevők száma korlátozott.

NÉPÚJSÁG

ÖNÁLLÓ
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
LAPSZERKESZTŐK:
Antalfi Imola
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Antalfi Imola, Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Menyhart Borbála, Mezey Sarolta, Mózes Edith, Kaáli Nagy Botond, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szer Pálosy Piroska, Vajda György. KORREKTÚRA: Horváth Éva, Kiss Éva.
TÖRDELÉS: Makkai Katalin, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi.
FŐKÖNYVELŐ: Nagy Melinda. REKLÁMMENEDZSER: Borbély Ernő – e-mail: reklam@e-nepujasg.ro, tel. 0742-828-647.
REKLÁM-LAPTERJESZTÉS: Madaras Éva Adrienn, tel/fax: 00-40-(0)265-268-854. APROHÍRDÉTES: Petres Emilia.
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. Internet: www.e-nepujasg.ro E-mail: nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265/266-780 és tel/fax: 0265/266-270, közönségszolgálat: 0365/410-440, 0265/266-780. Nyomda: Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, postásoknál és a szerkesztőségben, tel.: 0742-828-647.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9-15 óra, péntek: 9-14 óra között, szombat vasárnap: zárva.

642357800069
ISSN 1220-3475 (print);
ISSN 1584-3238 (online)

Mindset – erdélyi ügyeink európai szemmel

Az EU-s hatáskörök – jogi vergődések a korlátok és a lehetőségek között

Fotó forrása: Vincze Loránt Facebook-oldala – Mindset-konferencia

A fenti címmel került sor kerekasztal-beszélgetésre november 12-én, pénteken a Sapientia EMTE Kolozsvári Karán. Az esemény kezdeményezője Vincze Loránt európai parlamenti képviselő, az Alkotmányügyi Bizottság alelnöke, a FÜEN elnöke volt.

Mózes Edith

A járványügyi intézkedések miatt a rendezvényen személyesen csak a Sapientia EMTE hallgatói vehettek részt, a beszélgetést azonban online követni lehetett Vincze Loránt, illetve a Sapientia EMTE Kolozsvári Karának Facebook-oldalán. Az esemény a *Mindset – erdélyi ügyeink európai szemmel* konferenciasorozat első rendezvénye volt, amelynek központi témája az Európai Unió hatáskörei, az EU-s kompetenciák ügyében hozott tagállami alkotmánybírói határozatok és az Európai Bíróság ítélezési gyakorlata, valamint a hatásköri lehetőségek a kisebbségvédelem területén.

A Vincze Loránt által moderált kerekasztal-beszélgetésen részt vett és előadást tartott Sven Simon német alkotmányjogász, a CDU európai parlamenti képviselője, a marburgi Philipps Egyetem professzora, Varga Attila, a román alkotmánybíró tagja, a Sapientia EMTE docense, volt parlamenti képviselő, Fábrián Gyula, a Babeş-Bolyai Tudományegyetem docense, volt Kolozs megyei főügyész helyettes. Házigazda *Szenkovics Dezső*, a Sapientia EMTE Kolozsvári Karának dékánja volt.

A kelet-nyugat közti szemléletbeli különbség Németországon belül is érezhető

Sven Simon – Vincze Loránt megjegyzésére reagálva, miszerint a nyugati tagállamok folyamatosan meg akarják lecsökkenteni a keletieket, és Brüsszel, ha problémát keres, mindig itt találja azt meg – kijelentette: a Nyugat gyakran nem veszi figyelembe a történelmi és az ebből fakadó szemléletbeli különbségeket az olyan megosztó témákban, mint az LGBTQI+ emberek jogai vagy a vallás szerepe. Azt mondta, nem a keletiek kioktatására, hanem empátiára van szükség ezekben a kérdésekben, hozzátéve, hogy ez a szemléletbeli különbség Németországon belül is érezhető.

Ferenc pápa szolidaritást sürgetett a szegények világnapján

Az emberi fejlődés visszasságának nevezte a szegénység terjedését Ferenc pápa, aki konkrét cselekvést sürgetett az egyháztól és a hívőktől is vasárnap a szegényeknek szentelt világnapon a Szent Péter-bazilikában bemutatott misén.

Ferenc pápa szavait kétezer rászoruló hallgatta, akik az őket segítő egyházi és világi karitatív szervezetek munkatársaival vettek részt a misén. A pápa hangoztatta, hogy a mai világ történelmére is szenvedés, erőszak, igazságtalanság nyomja rá bélyegét, és ezek leginkább a „gyenge láncszemet” jelentő szegényeket sebzik meg és nyomják össze gyakran terhükkel.

„Az igazságtalanság és egyenlőtlenség áldozataivá válnak a selejtezés társadalmában, amely gyorsan elrohan mellettük anélkül, hogy látná őket, és gátlástalanul sorsukra hagyja őket” – mondta Ferenc pápa.

Hozzátette, hogy az általa 2016-ban bevezetett, szegényeknek szentelt egyházi világnap éppen azt a célt szolgálja, hogy „ne fordítsuk el tekintetünket, és ne féljünk közelről látni a gyengébbek szenvedését”.

Véleménye szerint az utóbbi években az Európai Unió válságból válságba bukásból: a migráció, a Kelet–Nyugat elmentés, a gazdasági válság, az euró válsága, a Brexit, a koronavírus és az energiaválság mind gyengítik az uniót. Eközben a polgárok többet várnak az uniótól, mint amennyit a jelenlegi keretei lehetővé tesznek.

Az unió és tagállami hatáskörök kapcsán rámutatott: az EU Bírósága kimondta, hogy az unió jog elsőbbséget élvez a tagállami jog, de még az alkotmány előtt is, hiszen így garantálható az unió jog egységes alkalmazása, a tagállamok szonban különbözőféleképpen viszonyulnak ehhez.

A román alkotmánybíró szerint az unió jognak nem lehet elsőbbsége a tagállami alkotmánnyal szemben

Varga Attila szerint, annak ellenére, hogy bár Románia általában előszeretettel vesz át államszervezeti megoldásokat a franciáktól, az alkotmány és az alkotmánybíró tekintetében a német szövetségi alkotmánybíró esetgyakorlatát részesíti előnyben. Mint mondta, a román alkotmánybíró szerint az unió jognak nem lehet elsőbbsége a tagállami alkotmánnyal szemben, csak a jogszabályokkal szemben, az alkotmány ugyanakkor kimondja, hogy az alkotmánybíró döntései kötelező érvényűek, egy unió döntés nem írhatja felül azokat.

Az EU a romákon kívül egyáltalán nem beszél a nemzeti kisebbségek helyzetéről

Fábrián Gyula arról beszélt, hogy az Európai Unió a romákon kívül egyáltalán nem beszél a nemzeti kisebbségek helyzetéről, bár a témában az Európai Parlament számos határozatot fogadott el. A koppenhágai kritériumok lefektetésekor az EU szempontja az volt, hogy nem akarnak etnikai konfliktusokat importálni keletről nyugatra, de az unió csatlakozás óta semmi sem változott pozitív irányban. Javasolta, hozzanak létre egy, a Régiók Bizottságához hasonló szervezetet a nemzeti és etnikai kisebbségek számára, amely a kisebbségre vonatkozó ügyekben legalább tanácsadói felhatalmazással rendelkezzen.

A beszélgetés vendégei a továbbiakban a hallgatóság kérdéseire válaszoltak.

A MINDSET sorozat partnere a Sapientia Erdélyi Magyar Tudományegyetem, az Európai Néppárt képviselőcsoportja és az Európai Nemzetiségek Föderatív Uniója.

Ország – világ

Háromezer feletti új fertőzés

A legutóbbi tájékoztatás óta 3021 új koronavírusos megbetegedést igazoltak Romániában, több mint 23 ezer teszt eredményének feldolgozása nyomán – közölte vasárnap a stratégiai kommunikációs törzs (GCS). Az új esetekkel 1.742.304-re nőtt a járvány eleje óta diagnosztizált fertőzöttek száma. Az elmúlt 24 órában 233 koronavírusos diagnosztizált személy haláláról érkezett jelentés; ebből 10 haláleset korábban következett be. A 233 halálos áldozat közül 213-an nem voltak beoltva, ugyanakkor 212-nek volt valamilyen társbetegsége. A 20 beoltott áldozat 50 és 59 év közötti, illetve 80 éven felüli volt, és kettő kivételével mindannyian más betegségekben is szenvedtek. Ezzel 53.069-re emelkedett a koronavírusos összefüggésbe hozható halálesetek száma Romániában. (Agerpres)

A liberálisok kezdeményezték Ludovic Orban volt pártelnök kizárását

A Nemzeti Liberális Párt (PNL) végrehajtó bizottsága megszavazta pénteken Ludovic Orban volt pártelnök kizárását a politikai alakulatból, de ezt a döntést a párt szélesebb vezetőségi testületének, az országos tanácsnak is jóvá kell még hagynia. A végrehajtó bizottság döntését követően Orban kész tényként kezelte kizárását, ugyanis várhatóan az országos tanács is jóváhagyja a végrehajtó bizottság határozatát. A végrehajtó grémium 31 tagja szavazott Orban kizárása mellett, ketten ellene két tartózkodás mellett. Orban ironikusan azt mondta, „megtisztelőnek tartja, hogy a Klaus Iohannis államfő által irányított romboló banda áldozata”, mert azt mutatja, hogy neki semmi köze nem volt a két és fél hónapja tartó kormányválsághoz, „amelyet felelőtlen módon ez a csoportosulás idézett elő”. (MTI)

Elfogadták az új klímaegyezményt

Elfogadták szombat este az új globális klímaegyezményt az ENSZ Éghajlat-változási Keretegyezményének Glasgowban rendezett 26. ülésén (COP26) részt vevő 197 ország küldöttei. A csaknem kétheti tárgyalássorozat után, a tervezett határidőnél egy nappal később, komoly kompromisszumokkal jóváhagyott megállapodás a Glasgow-i Klímaegyezmény (Glasgow Climate Pact) címet viseli. Ez az első globális környezetvédelmi megállapodás, amely konkrétan megnevezi a szenet olyan fosszilis fűtőanyagként, amelynek használatát az energiatermelésben hosszú távon csökkenteni kell. Ez is azonban kompromisszumos megoldás. Az eredeti határozattervezetben ugyanis a szénfelhasználás szakaszos megszüntetése (phase out) szerepelt, ám az utolsó pillanatban, India szombat este előterjesztett kifogása nyomán a végleges szövegbe ehelyett a szakaszos csökkentés (phase down) kifejezés került. (MTI)

Adóvicc

(Folytatás az 1. oldalról)

minisztere, akit az Amerikában iskolázott ügyvivő kormányfő és pártelnök emelt székbe. A miniszter egy hónapja azzal hívta fel magára a figyelmet, hogy kijelentette, csökkenteni kéne a nagy keresetűek egészségbiztosítási hozzájárulását, miközben az egészségbiztosítási alap hiánya úgy is milliárdos nagyságrendű, hogy a költségvetésből is jelentősen felpótlták a befizetett járulékokat. Feletteseitől bár egy halvány fenyegetést sem kapott. Mert jó kamerád. Az egyetemi éveivel egy időben kezdte a politikai karrierét, ifjkorában még megyei szoci vezérként, aztán, ahogy fordultak a politikai szelek, demokrata, majd liberális lett. Apucival egyszerre váltott pártot, a felmenő politikai táborváltásában vélhetően egy bűnvádi eljárásnak is szerepe lehetett, amit egy állami cég vagyonának ár alatti kiadásáért indítottak ellene a kétezres évek elején. A pápa megúszta vádemelés nélkül, mindenestre a biztonság kedvéért a családi vállalkozás a mama nevében fut. Miniszterünk a szakmai karriere oroszlanrészét ebben az állami megrendelésekkel kitömött családi cégben töltötte, s hogy ne unatkozzon, volt saját cége is, amit a 2016-os parlamentbe kerülésekor számolt fel a csődbíró. A szülők családi vállalkozását két éve adócsalással gyanúsították meg a fináncok, a liberális hatalomátvétel után át is helyezték a kellemetlenkedő hivatal vezetőjét egy másik megyébe, s vádemelés ebből az ügyből sem lett. Hálás gyerek a távolba szakadás után is figyel a családi fészkekre. De ha egy ilyen háttérrel s szakértelemmel jelfegyverzett zseninek kell vezetnie az ország pénzügyeit, abból nekünk sok köszönet nem lesz.

Tervpályázatot hirdetnek

(Folytatás az 1. oldalról)

Marosvásárhely gépkocsiforgalma túlszűfolt, főként csúcsidőben, miközben kevés a parkolóhely a városban. Az elmúlt három évtizedben az önkormányzat egyetlen mélygarázst vagy emeletes parkolóházat sem épített. A városvezetés ezért a színház mögötti területre építene mélygarázst és innovációs központot. A szóban forgó terület egy része magántulajdonban van, a tervezet indoklása szerint ezeket kisajátítanák. A mélygarázsban gépkocsik és autóbuszok parkolhatnának, a felszínen egyrészt egy emeletes parkoló létesülne a kerékpároknak és elektromos rolleknek, mellette pedig a „zöldépület”: korszerű technológiával épített és működtetett innovációs központ.

A POL képviselője, Radu Bălaș értetlenségét fejezte ki a tervezet kapcsán, szerinte a polgármesteri hivatal nem vendéglátóipari egység, nem hoteleket működtet, és kutatásokat sem végez. Erre ott van a

MOGYTTE, a Sapientia Tudományegyetem. „Mire kell az innovációs központ? Mit kutat az önkormányzat? Mit innovál?” – tette fel a kérdést. Párttársa, Pápai László szerint a városban sok száz parkolóhelyre lenne szükség. „A város nem ingatlanfejlesztő. Egyszer már megpróbált »innoválni« a Csegi-féle tudományegyetemmel, amit bezártak. Ismét ugyanezzel foglalkozunk? Az rendben van, hogy a parkolóház tetején, akárcsak a nyugati országokban, kávézókat, éttermet működtessenek” – mondta. W. Szabó Péter (RMDSZ) viszont úgy vélte, szükség van egy konferenciaközpontra, mégsem természetes az, hogy például rendszeresen a Nemzeti Színházban tartsanak ilyen jellegű rendezvényeket. Pescar Radu (PMP) szerint a színház mögött sétálóvezeték kellene kialakítani, télen kocsipályával, nyáron játszótérrel, ugyanakkor egy legalább két- vagy háromemeletes parkolóházra van szükség, gépkocsiknak, semmi

esetre sem autóbuszoknak. „Állandóan vállalkozni akar a polgármesteri hivatal. Minden szállodának van konferenciaterme. A polgármesteri hivatalnak nem az a dolga, hogy konferenciatermet építsen, hanem az, hogy az adókat begyűjtse, fejlessze a közszállítást stb.” – tette hozzá. Soós Zoltán polgármester szerint azonban szükség van a beruházásra a teljes területen: a felszínen 50%-ot az innovációs központ, 50%-ot az emeletes parkolóház foglalja el, alul pedig mélygarázs épülne. „Talán nem innovációs központ a megfelelő megnevezés, de a fejlesztés időszere, a projektverseny pedig azt eredményezheti, hogy a legjobb megoldást találják meg” – jelentette ki.

Az önkormányzat három díjat ajánl fel a legjobb terveket készítőeknek: az első díj 15 ezer euró, a második 10 ezer euró, a harmadik 5 ezer euró.

A testület megszavazta a tervezet-

Elszenesedett holttest a lángoló őrházban

November 12-én, pénteken este fél nyolc körül riasztották a marosvásárhelyi tűzoltóságot, mivel Marosvásárhelyen a Kárpátok sétányon tűz ütött ki az egykori sorompóőrházban. A tűzoltók a lángoló épületben egy elszenesedett holttestre bukkantak, és 20 óra körül értesítették a rendőrséget az esetről. A vasúttársaság által egykor használt épületben a tűzoltást

követően egy 56 éves férfi holttestét fedezték fel. A halál okának megállapítása végett az áldozat maradványait a marosvásárhelyi törvényszéki orvostani intézetbe szállították. A rendőrség a tűz okának felderítését és a halál beálltának körülményeit bűncselekmény elkövetésének gyanújával vizsgálja – tájékoztatót a Maros Megyei Rendőr-felügyelőség. (szer)

A vártnál jobb volt a vásári forgalom Az írott szó szigetén

Mint arról többször is hírt adtunk, a marosvásárhelyi vár üvegkupolájában kicsi, meghitt könyvbirodalom várta csütörtök déltől vasárnap kora délutánig az írott szót ajándéknak érző látogatókat. Az első napi csend után lassan benépesült a pár lépésnyi tér, így szombaton a helyzethez képest kellemes tapasztalatokról számoltak be lapunknak a kiadók.

Nagy Székely Ildikó

A marosvásárhelyi Mentor Könyvek Kiadó részéről Bőloni Zita nyilatkozott.

– Természetesen ez nem a megszokott vásár, nem is érdemes azzal összevetni, de az adott körülmények között sikeresnek tekinthető. Az első napon szinte egyáltalán nem volt kereslet, péntektől viszont már egyre többen jöttek el ide. Volt, aki az eredeti helyszínen, a színházban kereste a könyveket, és a médiából tudta meg, hogy nem jó helyen jár. Mások ismerősöktől tájékoztak. A legtöbb vásárló céltudatosan, egy vagy több konkrét kötetért jött. Nagy volt az érdeklődés a gyermekkönyvek iránt, és az ez alkalomra kiadott, frissen bemutatott kiadványok is népszerűeknek bizonyultak. Az egyik, sokakat vonzó kötetünk Csepreghy András és Csepreghy Henrik *Erdély épített értékei* című munkája volt, ezt külföldön élő felnőtt gyermekeknek választották szívesen karácsonyi vagy születésnapi ajándékként a vásárlók – mondta Bőloni Zita, majd arra is felhívta a figyelmünket, hogy a tavaly sokan hiányolták a könyvek seregszemléjét, és most mintha be akarták volna pótolni a kényszerű mulasztást, a múlt évben keresett

köteteket is vásároltak. Mivel a minivásárra csak saját könyveiket hozhatták el a kiadók, könnyebb volt észrevenni egy rég vágyott kiadványt, ami fölött a könyvesboltok hatalmas felhozatalában talán elsiklik a tekintet – tette hozzá beszélgetőtársunk.

– A kisebb gyermekkel érkező szülők, nagyszülők közül egyesek az apróságnak hirtelen megtetsző, 10–15 lejes kiadvánnyal távoztak, aki viszont konkrét listával érkezett, akár 300 lejre is vásárolt – válaszolta az idei vásárlóerőre irányuló kérdésünkre a Mentor Könyvek Kiadó illetékese.

„Kóstoló” a fél könyvesbolt helyett
A csíkszeredai Gutenberg Kiadó standjánál ottjártunkkor is többen válogattak a gyermekeknek szóló, szebbnél szebb kiadványokból.

– Szabó Róbert Csabától a *Vajon Nagy* kötetek, az örmény meséket felölelő új népmeseegyűteményünk, *A csaló*, és az újra kiadott László Noémi-kötet, a *Feketeleves* tartozik a legkeresettebb kiadványaink közé. Kevesebb a látogató, és többnyire kisebb összegeket is költenek el, mint a korábbi években – átlagban 60–80 lejre vásárolnak –, de ez az adott körülmények között természetes. Máskor a kínálatunk is sokszorososa volt a mostaninak, itt volt a fél könyvesboltunk, és a saját kiadványaink mellett többek között a Móra és a Libri Könyvkiadótól is hoztunk újdonságokat. De így is örülünk annak, hogy itt lehetünk – vont le a következtetést *Kászoni Emőke*, a Gutenberg Kiadó munkatársa.

A kolozsvári Koinónia asztalához Zágony Balázs örökzöld *Barni* sorozata vonzotta leginkább a könyvvásár törzsvásárlóit. De nagy volt az érdeklődés Lucian Boia

Ember és klíma című, történelmi esszéket tartalmazó kötete és Dávid István *Isten szótagolva* című különleges műve iránt is. A gyermekeknek szóló kiadványok közül a *Verespataki bányászmesék*ből vásároltak még többen, ehhez a kiadványhoz erre az alkalomra színezőt is mellékeltek a Koinónia – tudtuk meg *Tőkés Dorottya* kereskedelmi igazgatótól, aki kérésünkre arról is tájékoztatót, hogy a kiadó könyveinek átlagára 35 lejtől mozog, és a legtöbb látogató egy vagy két kötetet vásárolt.

„Tavaly nagyon hiányzott”

Szombaton, a kora délutáni órákban szinte minden standnál nézelődött egy-két vásárlójelölt. *Antal Gabriella* az unokájával, Nikolettal érkezett, az ötéves kislány gyorsan választott is magának egy dinós könyvet.

Online konferencia keretében ünnepelték a magyar szórvány napját

Online konferencia keretében ünnepelte szombaton a magyar szórvány napját az RMDSZ.

Az eseményt megnyitó Kelemen Hunor ügyvivő miniszterelnök-helyettes, az RMDSZ elnöke az oktatás kiemelt szerepét hangsúlyozta abban, hogy a szórványban élők is meg tudják őrizni identitásukat.

Megemlítette: az Iskola Alapítvány által magyar állami támogatással működtetett iskola utáni (after school) program a szórványban – és egyes családokban – nevelkedő gyermekek számára is vonzóvá teszi a magyar iskolát. Ma Románia 12 megyéjében 50 tanintézetben több mint 2300 diák a haszonélvezője a délutáni programnak. Hozzátette: az RMDSZ most azon dolgozik, hogy a délutáni oktatási programok működéséről a román állam gondoskodjék.

Potápi Árpád János, a Miniszterelnökség nemzetpolitikáért felelős államtitkára felidézte: Bethlen Gábor erdélyi fejedelem születésnapját nyilvánította előbb az RMDSZ, majd a magyar Országgyűlés a magyar szórvány napjává. Kijelentette: a szórványról való gondoskodással a magyarság Bethlen Gábor erdélyi fejedelem hagyatékát élte. „Ahogy eddig, a jövőben is mindenben számíthatunk rá, mi is számíthatunk önökre” – jelentette ki az államtitkár.

Pánczél Károly, az Országgyűlés nemzeti összetartozás bizottságának az elnöke köszöntésében hungari-

kumnak nevezte a szórvány szót, melyet a világ több részén meg sem értenek. Hozzátette: míg az eszaki-móknak, a lappoknak több száz szavuk van a hó, a jég minőségének a leírására, úgy a magyaroknak a lét-helyzetük leírására alakult ki bő szókincsük. „Vannak belhoni és külhoni magyarok, anyaországi magyarok, elszakított országrészek magyarjai, határon inneni és túli magyarok, van tömb, van sziget, van szórvány” – sorolta.

A konferenciát vezető Winkler Gyula európai parlamenti képviselő azokat a közösségeket tekintette szórványközösségeknek, amelyek identitásuk megőrzéséhez külső támogatásra, segítségre szorulnak. A felszólalók közül többen is annak a fontosságát hangsúlyozták, hogy a 2022-es romániai népszámláláson a szórványban, adott esetben egyes házasságban élő magyarok is szabadon kinyilvánítsák nemzeti hovatartozásukat.

Horváth Anna, az RMDSZ önkormányzatokért felelős ügyvezető alelnöke úgy vélte: a népszámlálásnak a kisebbségek szempontjából van a legnagyobb jelentősége, és elengedhetetlenül fontos, hogy a magyarság romániai lélekszáma ne essen egymillió alá a hivatalos statisztikában. Arra buzdított, hogy minél többen már az első, online, önkéntes szakaszban vegyenek részt a népszámlálásban. Hozzátette: az RMDSZ megyékre és településekre bontott struktúrát alakít ki a népszámlálással kapcsolatos tanácsadásra. (MTI)

– Nagyon örültem, hogy idén sikerült megszervezni a vásárt, hiányzott nekem a tavaly ez a meghitt hangulat. Ilyenkor szoktam karácsonyi ajándékot választani a családnak, jó, hogy most van erre lehetőség. Magamat is meglepem valamivel, szépirodalommal mindenképpen, és esetleg egy ezoterikus kiadvánnyal is – árulta el a hazai és külföldi szerzők iránt egyaránt érdeklődő hölgy.

A visszhang biztató

– A kiadók visszajelzései szerint a körülményekhez képest várakozáson felüli volt a vásári forgalom – tájékoztatót a nap végén *Káli Király István* főszervező, a Romániai Magyar Könyves Céh vezetője. – Természetesen az ideit nem lehet összehasonlítani a járvány előtti könyvvásárokkal, de egyértelmű, hogy jó ötlet volt élni ezzel a lehe-

tőséggel, a jelen levő kiadók is nagyon hálásak érte. Számomra elégtétel, hogy pár nap alatt sikerült egy esztétikájában is vonzó könyves világot megvalósítani – tette hozzá Káli Király István.

A főszervező elismerte, hogy a pandémia miatti szigorítás, a színházi nagyterem befogadóképességének egyharmadára zsugorított nézőszám rányomta a bélyegét a vásárt kísérő kulturális rendezvények hangulatára, mi több, az interneten követhető beszélgetések iránt is kisebb volt az érdeklődés, mint tavaly, de összességében sikeres szemléltudhatnak maguk mögött a 27. könyvünnep megálmódói. A vásár megannyi mozzanata, a könyvbemutatók, irodalmi eszmecserek az elkövetkezőkben a YouTube-csatornán nézhetőek majd vissza.

Fotó: Nagy Tibor

Egyedülálló lehetőséget nyújt a Duna Televízió komolyzenei versenye

A 2014-ben indult Virtuózok hetedik évada öt ország, a visegrádi négyek mellett idén Horvátország részvételével valósul meg. Magyarország első és egyetlen komolyzenei tehetségkutatója, a Virtuózok V4+ november 19. és december 17. között lesz látható a Duna Televízióban. A műsor különlegességéről Bősze Ádám, a Bartók Rádió műsorvezetője, a Virtuózok magyarországi válogatóinak házigazdája beszélt a Duna Televízió Almárium című műsorában.

„Sok mindenben különbözik a mostani Virtuózok az előzőktől. Legfőképpen abban, hogy már nemcsak Magyarországra koncentrálnak a tehetségkutató, hanem a visegrádi négyek mellett plusz egyre, Horvátországra. Ami még abszolút egyedivé teszi, a nemzetközi zsűri, amelyben a szó szoros értelmében világsztárok foglalnak helyet” – mondta a nemzetközivé vált műsorról Bősze Ádám.

A zsűriben ugyanis a magyarországi komolyzenei élet legelismertebb képviselői foglalnak helyet: Miklósa Erika Kossuth- és Liszt Ferenc-, Prima Primissima díjas kolaratúrszoprán operaénekes, Balázs János Kossuth- és Liszt Ferenc-díjas zongoraművész, a Cziffra Fesztivál művészeti vezetője, Kesselyák Gergely Liszt Ferenc-díjas karmester, operarendező, Batta András Erkel Ferenc-, Széchenyi-díjas magyar zenetörténész, Bogányi Gergely, a Kis

Virtuózok Alapítvány elnöke, Kossuth-díjas és Liszt Ferenc-díjas zongoraművész, Várdai István Liszt Ferenc-díjas gordonkaművész. A nemzetközi zsűriben a részt vevő országok zenei szaktektentélei foglalnak helyet: Alicja Węgorzewska lengyel operaénekes, Peter Valentinovic szlovák karmester, Gabriela Boháčová cseh művészeti igazgató, valamint Petar Culic horvát gitárművész a nemzetközi elődöntők során és HAUSER horvát csellóművész a döntőben, míg a magyar zsűritag Miklósa Erika lesz. Az egyszemélyes „szuperzsűri” szerepét Plácido Domingo világhírű operaénekes-karmester tölti be.

Bősze Ádám arról is beszélt, hogy zseniális lehetőségnek tartja a Virtuózokot a fiatal tehetségek számára. „A televíziós show jellege miatt a Virtuózoknak köszönhetően a fiatalok egészen különleges szituációkba kerülhetnek, olyanokba, amelyeket egyébként nem tudnának átélni. Pedig ahhoz, hogy későbbi pályájukon megfeleljenek, ilyeneket meg kell élniük” – véli Bősze Ádám, aki az Almáriumban a tehetségkutató olyan aspektusáról is beszélt, amely bizonyítja, hogy a zene nem a pillanat művészete.

Az Almárium beszélgetése megnézhető ezen a linken: <https://mediaklikk.hu/almarium-video/video/2021/11/11/a-virtuozok-v4-ismet-a-duna-televizioiban-lesz-lathato-november-19-es-december-17-kozott/>

Pávai István 70

Koncert a néprajzkutató tiszteletére a Zeneakadémián

A Hagyományok Háza koncerttel tisztelgett a hetvenéves néprajzkutató, Pávai István életműve előtt. A november 12-ei jeles esemény zenei rendezője Árendás Péter.

A Hagyományok Háza a Zenetudományi Intézet és a Zeneakadémia Koncertközpont november 12-én koncerttel ünnepelte a hetvenéves Pávai Istvánt a Zeneakadémián. Ritka alkalom, ha egy születésnapi műsor úgy tiszteleghet az ünnepezt néprajzkutató előtt, hogy kizárólag a saját gyűjtéseiből válogatott dallamok szólalnak meg. Pávai István a közel fél évszázados gyűjtőmunka során a korábban zenei szempontból már jól feltárt néprajzi tájegységek mellett olyanokat is felkeresett, amelyek dallamanyaga még a kutatók előtt is kevésbé volt ismert. Elsősorban a néptáncokat kísérő hangszereket és énekelt zene, valamint az internetikai népzenei kapcsolatok dokumentálására törekedett.

„Pár mondatban nehéz összefoglalni a kiváló népzene gyűjtő pályáját – nyilatkozta a Pesti Műsornak adott interjúban Árendás Péter zenei rendező. – Pávai gyűjtőként valódi mélyfúrásokat végzett, és addig ismeretlen adatközlőktől évtizedek óta nem játszott népzenei kincseket bányászott elő.”

A koncertnek nemcsak ünnepeltje, hanem rendezője és résztvevője is volt Pávai István, aki már számtalanszor bizonyította, hogy a tudományos eredmények felhasználása és a minőségi szórakoztatás igénye nem egymást kizáró tényezők. A program bemutatja a keleti magyar nyelvterület kevésbé ismert dallamvilágának változatosságát és szépségeit, kiemelt figyelemmel a kutató származási helyére, a Székelyföldre. „...ódon tűzben ragyogó ékszerek a székely dalok – írja Kodály 1919-ben, majd így folytatja: – A székely dalokból... feldereng egy egységes magyar zenei nyelv képe, egy régi tradíciótól keményre csiszolt, monumentális stílusú.”

Pávai István etnomuzikológus, egyetemi tanár Székelyudvarhelyen született. Tanára az egykori Kodály-tanítvány Jagamas János volt, mesterének az

Fotó: Bege Nóra

1950-es években gyűjtött anyagai nagy hatással voltak az ifjú Pávaira.

A koncert anyagát a szervezők a következő év tavaszán kívánják bemutatni Erdélyben.

A műsor a Hagyományok Háza honlapján tekinthető meg:

<https://hagyomanyokhaza.hu/hu/program/pavai-istvan-70>

A székekig jutott a marosvásárhelyi lány

16 évesen Magyarország legnagyobb tehetségkutatóján

A tehetségkutató szó hallatán vegyes érzelmek kavarnak az emberek fejében: szórakozás, lehetőségeink esetleges tárháza, hétvégi kikapcsolódás, elcsépelet sztárvadászat. A már évtizedet megért X-Faktor kevesek számára ismeretlen.

Forró-Bathó Eszter-Anna

A legtöbb fiatal (vagy akár az idősebbek is) már számtalanszor elképzelhette magát a már 10 éve futó műsor alatt a színpadon, egy egész szurkolótáborral a háta mögött. Az X-Faktorban, mint minden más tehetségkutatóban, nemegyszer próbáltak szerencsét erdélyi fiatalok, azonban az idei évad különösen kiemelkedő eredményeket tárt elénk: három marosvásárhelyi tinédzser lépett fel. Ketten közülük nyáron izgulva várták a mentorház hozta lehetőségeket, míg harmadik társuk, egyáltalán nem szégyenkezve, a közismert „székes” feladathoz jutott el. Hogy mi történik valójában a színpadok mögött, mi az, ami kívülről nem látható az emberek számára, arról Luca Dalmával, a tehetségkutató fellépőjével beszélgettünk.

– *Mióta énekel, foglalkozol komolyabban a zenével?*

– Körülbelül harmadikosa korom óta, amikor a tanító nénim mutatott rá arra, hogy mint kisgyerek szépen tudok énekelni. Ennek ellenére csak hatodikosként jöttem rá arra, hogy én ezzel szeretnék foglalkozni. Abban az időben kezdtem el színi-körre járni, az ottani énektanárnál tanultam pluszban pár hónapig éneklést.

Fotó: Luca Dalma, forrás: Péter Márk

– *Miért jelentkeztél az X-Faktorba?*

– Nemegyszer kérdezték tőlem is, hogy miért nem próbálom ki magam egy tehetségkutatóban, és addig-addig noszogattak, míg be nem fészkelte a fejembe a gondolat, hogy én ezt valóban szeretném. Először azt hittem, hogy szerencsét próbálok, felmegyek Budapestre, aztán lesz, aminek lennie kell. Mindemellett nemcsak összejött egy régi álmom, de meg is szerettem a hangulatot, az egész show-nak a varázsát.

– *Mi a különbség aközött, ahogy*

eddig láttad a szervezést és ahogy megélted?

– Egyértelmű, hogy amit a tv-ben látunk, az teljesen más. A kulisszák mögötti világ talán nem is akkora meglepetés, mint az a pillanat, amikor felállhat az ember a színpadra. Fellépni a mentorok és a közönség elé nagyon ijesztő volt számomra, a szó jó értelmében. Kiskorom óta úgy éltem meg az X-Faktort, hogy a tv előtt ültem, azt néztem. Amikor ténylegesen odakerültem, az egész hihetetlennek tűnt, mintha megint egy nagy képernyővászón előtt állnék, annak énekelnék. Összegezve

még így is csak jó dolgokat tudok elmondani.

– *Meddig jutottál el az X-Faktorban?*

– A tábor legutolsó szakaszáig, a székes feladatig. Visszagondolva, lehet, nem volt megfelelő az az ötlet, amit én kigondoltam, ugyanis annyira nem sikerült elnyernem a zsűri és/vagy a közönség tetszését, ennek ellenére én így is hihetetlenül büszke vagyok magamra, amiért eddig eljutottam 16 évesen.

– *Minden esetben igazságosnak ítéled meg a mentorok döntését? Ha igen, miért, ha nem, miért nem?*

– Szerintem teljes mértékben igazságos volt, úgy érzem, hogy még nincs meg az a fajta tapasztalatom és tudásom, mint azoknak, akik már kijártak egy zeneiskolát vagy -egyetemet. Nekem még nem volt meg a lehetőségem, hogy azt a fajta pluszt elsajátítsam, amit a többieknek igen. Az is igaz, hogy nincs meg a kellő zenei hallásom, amire valószínűleg a zsűri is rájött.

– *Ha lehetőség lenne, megpróbálnád-e még egyszer, újra visszamennél-e a tehetségkutatóba?*

– Őszintén szólva nem. Én nem tekintek és nem is tekintetem úgy az X-Faktorra, mint a jövőmre. Ezt egy újabb szintlépésnek könyvelem el. Többnyire ez csak egy olyasfajta fellángolás volt számomra, amit ott és akkor szerettem volna. Nem azt mondom, hogy ezzel lezárult az énekléssel összekötött jövőképem, de azt biztosan állíthatom, hogy ha a későbbiekben is megmarad a zene iránti szeretetem, akkor sem egy tehetségkutatóban szeretném a karrierem felépíteni.

– *A nyáron jelent meg az első, a napokban a második saját zeneszámod. Hogyan látod ilyen tekintetben a jövőt?*

– Mindenképp szeretném, hogy ennek legyen még folytatása, több megírt zeneszövegem van már. Arra törekszem, hogy legkésőbb karácsonyig egy kislemezt is ki lehessen adni. Ennek érdekében már felvettem a kapcsolatot egy stúdióval is. Nagyon szeretem ezt csinálni, reménykedem abban, hogy nem kell felhagynom ezzel a fajta tevékenységgel.

Gratulálunk Luca Dalmának az X-Faktorban elért eredményéért, sok sikert kívánunk neki a továbbiakban!

„...senki az religióért ne szidalmaztassék senkitől...”

A vallásszabadság törvényétől a börtöncella világosságáig

1568-ban a tordai országgyűlés ki-mondta, hogy „...senki az religióért ne szidalmaztassék senkitől...” A soraink között látható képen ennek a történelmi jelentőségű vallásügyi határozatnak a kimondásáról készült festményt látjuk, Körösfői Kriesch Aladár nagyszerű munkáját, amelynek az eredetije ma is megtekinthető Torda város történelmi múzeumában.

Nagy-Bodó Tibor

Az unitáriusok szerte a nagyvilágban a Magyar Unitárius Egyház alapítójának és első püspökének, Dávid Ferencnek a halálára emlékeznek minden novemberben. Neve évszázadok során fémjelzte a türelem evangéliumát, napjainkban pedig ennek szűk-ségességére hívja fel figyelmünket.

Az elmúlt évek során, amikor a járvány nem akadályozta ezt meg, november közepén tisztelői fizikailag vagy lélekben a dévai legendás várba zárandokoltak – arra a helyre, ahol a hagyomány szerint 1579. november 15-én mártírhaltt halt hitéért az erdélyi apostol.

A dévai várbörtön falai között halt mártírhalt a liberális radikális reformátor az Isten-től ajándékba kapott hitéért, amit nem tagadott meg a börtöncella zárkájában sem, még akkor sem, ha ezért számára kinyitották volna ennek kapuját.

Az előzetesünkben említett szóban forgó képről több helyen készült fénykép, és sok helyen megtalálható a világhálón is.

A lenti kép Knut Heideberg volt norvég unitárius lelkésznek az alábbiakban megadott világhálós elérhetőségén is megtalálható, aki nagy szeretettel és a közösségi munkát nagyra becsülve küldte el a Népújság szerkesztőségébe. A képen látható alakokat megszámozva láthatjuk, és alatta a számok jelzik, hogy kikről is van szó...

A festményen a Biblia-fordító Heltai Gáspár és Csáki Mihály kancellár között Dávid Ferenc alakja látható, jobb kezét vallomásra fohászokodva szívére teszi, bal kezét áldónimádkozón égre emeli.

Az eredeti méretben szemlélve a festményt, a fény- és színhatások is megszólítják e csodálatos műalkotás előtt megálló embert, amikor a hűség, a zsoltáros zenéje szólal meg a hitre ébredő lélek mélységeiben.

Egy olyan emberi alakot látunk, akinek az arcvonásait és sok életrajzi adatát elmosta a történelem vihara, viszont az ismert költővel mondhatjuk – aki, habár nem rá vonatkozva írta sorait, de ez esetben is érvényes –: „szellemét a tűz nem égette meg” (Petőfi).

Halljuk lelkiismeretünkben a soha el nem nemülő örökség hangját, amit ránk, késői utódokra hagyott: „Szárnád van, lelkem, meg ne tagadd magad!”

Dávid Ferenc, a Magyar Unitárius Egyház megalapítója és első püspöke képre festett

mozdulatlanságával rávezeti tekintetünket a kiáradó fényre és keresztre.

Ahogy a fény ráesik a keresztre, úgy lesz élővé a hit és lelkiismereti szabadság belső meggyőződésében gyökerező lelki nyugalom is, ezzel mintegy megrajzolva a türelemnek nemcsak a formáját, de tartalmát is.

Ezt a keretet rajzolták meg és töltötték fel tartalommal elődeink, kiknek az emlékét is megeleveníti a festmény.

E keret és tartalom ha változik is, az üzenet és a lényeg örök érvényű, mert „erős a szeretet, mint a halál” (Én.én. 8,6).

E festmény után nézzük meg a másik fényképet:

Talán e két kép többet jelent, mint ami első látásra feltűnik, amit első ránézésre megláthatnánk. De hagyjuk a képeket, és lapozzunk fel egy könyvet, Tóth István *Műzsák fellegvára / A kolozsvári latin nyelvű humanista költészet antológiája* címűt

(Kriterion Könyvkiadó, Bukarest, 1977).

Itt olvashatjuk azt a verset, ami Dávid Ferenc börtöncellájában megörökített üzenetét verseli meg. Olvassuk el itt is:

*Hűsz évig becsülettel szolgálván a hazámat,
Jellemem ismeretes a fejedelem előtt.
Gyűlölt bűnömül azt róják fel, hogyha kuttatnád,
Hogy három helyett vallom az egy Igazat.
Istenfélelem így lett „bűnné”, mert sose mertem
Többre felosztani azt, aki örökre csak egy*

*Három részre tagolni fel azt, kit senki sem oszthat,
Azt, aki mindig egész: tiltja örökre hitem.
Mennyei szózata szentül megtiltotta a végest
Összekeverni az ég isteni dolgaival.
A született fiút én nem mértem a Nemszületethez,
Aki magának elég; senki sem éri fel őt.
S mert nem vallom a tévelyedést, ez volt a parancsuk:
Tartsam titkon, amit józan eszem szava mond –
És mit rég a Sabellius ostoba szája kimondott,
Azt a hazug dogmát én sohasem követem –*

*Mert szégyelltem a Szűz méhébe bezárni az Isten,
Kit befogadni az ég végtelen úrje se bír-
S nem hiszem azt, hogy az Isten az éhségtől vagy a szomjótól
Mint fiú sírva kiált, és hogy az arca tejes,
Nem hiszem én, hogy fájdalmában reszket az Isten,
És hogy olyan szörnyen ölte meg őt a halál*

*Szégyen lenne, ha hívó nyelvemet ily mocskok érné,
S hogyha beszennyeznék lelkem a hitbéli bűn;
Csak igazat szóltam, a hazug misztériumoknak*

*Ellene voltam: e „bűn” hozta reám bajomat.
Éppen ezért lett börtöni éj a jutalmam, ezen majd
Amul a kései kor; hogyha igaz hite lesz.
Jaj, mikor ér már véget a vakság és a hazugság,
Észbeli tévelyedés és üres babona?
S újra mikor jut az emberiség el az egyszerű hithez,
Hogy nem három urat, újra csak egyet imád?*

Soraink kiegészítése végett dr. Sándor Szilárd pszichológust kérdezzük arról, hogy számára mit sugallnak a fenti képek?

– Az első kép, a vallásszabadság festménye számomra fényeknek, dallamoknak, formáknak és tartalmaknak az összhangját sugallja, e sugallat révén élővé válhat bennünk és közöttünk a türelem. A kép azt is jelzi számomra, hogy a türelem csak akkor lehet élő, ha nem feledkezünk el az elmúláson túl is fényt sugárzó keresztről sem, amit a fenti képen látunk. A második képen látható gyertyáink árnyai alatt való hűséges örökösünk azt jelzi számomra, hogy ezeket a gyertyákat nélkülünk vagy helyettünk nem gyújtja meg senki sem.

2021. november 15. ... Dávid Ferenc halálára emlékezve ma mit tudunk az olvasóinknak elmondani, leírni?

– Dávid Ferenc halálára emlékezve nem a földi létünk korlátai között, a megpróbáltatásokban vergődő emberi létünk megszűnésére figyelünk. A halálára való emlékezés nem a félelmet, hanem inkább a bátorságot, a szeretetet és hit, a reménység melletti elszántságot erősíti bennünk. Abból a hűségből merítünk erőt, ami a hitnek ajándékát megbecsülő embernek a legnagyobb kincs és a megtartó ereje is egyben. Dávid Ferenc halálára emlékezve gyászoljuk az elmúlást, ugyanakkor ápoljuk a hitet is, ami erőt ad megpróbáltatásainkban. Dávid Ferenc halálára emlékezve egymás szemében – ha el nem takarjuk tekintetünket egymás és az Isten elől –, meglátjuk az esendő, szeretetre teremtett embert.

– Magának az emlékezésnek milyen az íze ez év novemberében?

– Az emlékezésnek milyen az íze ez év novemberében? Mit lehet röviden elmondani 2021. november 15-én, Dávid Ferenc halálára emlékezve? E kérdés és a fenti képek eszembe juttatják azokat a kérdéseket, amelyeket az unitárius konfirmandusok megtanulnak évről évre, de a sok kérdés közül különösen egy kérdésnek a gazdag üzenettel megízestett belső hangosodik fel bennem most: „Mi történt Dávid Ferenc halála után?” és a válasz: „Dávid Ferenc halála után egyhá-zunk történelmében nehéz korszak következett. Kezdetben a felekezeti türelmetlenség, később politikai elnyomás súlya is ránehezedett egyházunkra”.

Amikor őseinknek oly sokszor építés helyett önvédelemre kellett fordítaniuk minden erejüket, elmerengek azon a válaszon, hogy: „Egyházunk Dávid Ferenc halála után háromszáz esztendővel ünnepelhetette meg első esetben alapítója emlékét.”

Ez 1879-ben volt, és a fenti képet 1896-ban festette a nagy festő. Háromszáz év alatt elvesztődtek a fényben fürdő és fényt árasztó emberi arcnak a vonásai. Nem csoda az, hogy megmaradtak szabad lelkének szárnycsapásai még a háromszáz év némaságának az ideje alatt és után is?! Isten kijelentése egy olyan csoda ez esetben, ahol és amikor a türelem titkait valóban a vallásszabadság törvényétől a börtöncella világosságán túl is szétárasztja annyi évszázad után. A kérdés az, hogy mit kezdünk mi ezzel a világossággal? Sérti a szemünk, és hunyorítunk, szemellenzót, védő szemüveget teszünk, megvakulunk, vagy látásunk, hozzászokva e fényhez, eligazít ott, ahol sötétségben marad a kételyekkel küzdő mai embernek a fényre szomjas lelke?

– Mit üzen a mának Tóth István verse, illetve szabad-e erről beszélni, és ha igen, akkor hogyan?

– Igen, szerintem nemcsak szabad, de érdemes is beszélni. A mának azt üzeni, amit megérthet és megélhet a reménységet áhító, szeretni tudó és a szeretetre méltó ember. Erről úgy érdemes beszélni, hogy a lélekben béke fakadjon, a szívben növekedjék a szeretet, a reménység pedig szárnyalni segítse a napjainkban az elkecseregetten is szabadságra teremtett embert. Úgy érdemes erről beszélni, hogy a katolikus, evangélikus, református, unitárius és más vallásban hitre ébredő emberek tisztán őrizzék meg önmaguk és egymás számára is az üdvösségnek örök isteni forrásait.

*Ellene voltam: e „bűn” hozta reám bajomat.
Éppen ezért lett börtöni éj a jutalmam, ezen majd
Amul a kései kor; hogyha igaz hite lesz.
Jaj, mikor ér már véget a vakság és a hazugság,
Észbeli tévelyedés és üres babona?
S újra mikor jut az emberiség el az egyszerű hithez,
Hogy nem három urat, újra csak egyet imád?*

Soraink kiegészítése végett dr. Sándor Szilárd pszichológust kérdezzük arról, hogy számára mit sugallnak a fenti képek?

– Az első kép, a vallásszabadság festménye számomra fényeknek, dallamoknak, formáknak és tartalmaknak az összhangját sugallja, e sugallat révén élővé válhat bennünk és közöttünk a türelem. A kép azt is jelzi számomra, hogy a türelem csak akkor lehet élő, ha nem feledkezünk el az elmúláson túl is fényt sugárzó keresztről sem, amit a fenti képen látunk. A második képen látható gyertyáink árnyai alatt való hűséges örökösünk azt jelzi számomra, hogy ezeket a gyertyákat nélkülünk vagy helyettünk nem gyújtja meg senki sem.

2021. november 15. ... Dávid Ferenc halálára emlékezve ma mit tudunk az olvasóinknak elmondani, leírni?

– Dávid Ferenc halálára emlékezve nem a földi létünk korlátai között, a megpróbáltatásokban vergődő emberi létünk megszűnésére figyelünk. A halálára való emlékezés nem a félelmet, hanem inkább a bátorságot, a szeretetet és hit, a reménység melletti elszántságot erősíti bennünk. Abból a hűségből merítünk erőt, ami a hitnek ajándékát megbecsülő embernek a legnagyobb kincs és a megtartó ereje is egyben. Dávid Ferenc halálára emlékezve gyászoljuk az elmúlást, ugyanakkor ápoljuk a hitet is, ami erőt ad megpróbáltatásainkban. Dávid Ferenc halálára emlékezve egymás szemében – ha el nem takarjuk tekintetünket egymás és az Isten elől –, meglátjuk az esendő, szeretetre teremtett embert.

– Magának az emlékezésnek milyen az íze ez év novemberében?

– Az emlékezésnek milyen az íze ez év novemberében? Mit lehet röviden elmondani 2021. november 15-én, Dávid Ferenc halálára emlékezve? E kérdés és a fenti képek eszembe juttatják azokat a kérdéseket, amelyeket az unitárius konfirmandusok megtanulnak évről évre, de a sok kérdés közül különösen egy kérdésnek a gazdag üzenettel megízestett belső hangosodik fel bennem most: „Mi történt Dávid Ferenc halála után?” és a válasz: „Dávid Ferenc halála után egyhá-zunk történelmében nehéz korszak következett. Kezdetben a felekezeti türelmetlenség, később politikai elnyomás súlya is ránehezedett egyházunkra”.

Amikor őseinknek oly sokszor építés helyett önvédelemre kellett fordítaniuk minden erejüket, elmerengek azon a válaszon, hogy: „Egyházunk Dávid Ferenc halála után háromszáz esztendővel ünnepelhetette meg első esetben alapítója emlékét.”

Ez 1879-ben volt, és a fenti képet 1896-ban festette a nagy festő. Háromszáz év alatt elvesztődtek a fényben fürdő és fényt árasztó emberi arcnak a vonásai. Nem csoda az, hogy megmaradtak szabad lelkének szárnycsapásai még a háromszáz év némaságának az ideje alatt és után is?! Isten kijelentése egy olyan csoda ez esetben, ahol és amikor a türelem titkait valóban a vallásszabadság törvényétől a börtöncella világosságán túl is szétárasztja annyi évszázad után. A kérdés az, hogy mit kezdünk mi ezzel a világossággal? Sérti a szemünk, és hunyorítunk, szemellenzót, védő szemüveget teszünk, megvakulunk, vagy látásunk, hozzászokva e fényhez, eligazít ott, ahol sötétségben marad a kételyekkel küzdő mai embernek a fényre szomjas lelke?

– Mit üzen a mának Tóth István verse, illetve szabad-e erről beszélni, és ha igen, akkor hogyan?

– Igen, szerintem nemcsak szabad, de érdemes is beszélni. A mának azt üzeni, amit megérthet és megélhet a reménységet áhító, szeretni tudó és a szeretetre méltó ember. Erről úgy érdemes beszélni, hogy a lélekben béke fakadjon, a szívben növekedjék a szeretet, a reménység pedig szárnyalni segítse a napjainkban az elkecseregetten is szabadságra teremtett embert. Úgy érdemes erről beszélni, hogy a katolikus, evangélikus, református, unitárius és más vallásban hitre ébredő emberek tisztán őrizzék meg önmaguk és egymás számára is az üdvösségnek örök isteni forrásait.

(Fotó: <https://www.facebook.com/unitariandavidferenc>)

– Mit köszönhet a jelen, és mit nyújtott még a vallásnak és az egyházaknak Dávid Ferenc?

– Dávid Ferencnek köszönhetjük a Magyar Unitárius Egyház megalakulását, neki köszönhetjük a felekezeti korlátok közé el vagy be nem zárható emberségünknek és istengyermeki voltunknak megélhetőségét. Ez viszont nemcsak a múltnak a múzeumában látogatható vagy a kiállított festményen restaurált színeknek, ábráknak az ápolása és az értékmegőrző művészet értékelése, ennek csodálata, hanem elsősorban annak a drága „festménynek”, helyesebben képmásnak is az ápolása, amely alapján mi megőrizhetjük Isten képmását arcvonásainkban, és amint mindannyian meglátjuk mások tekintetében az isteni formát, fényt, tartalmat, ahogyan és amiért mindannyiunkat elhívott az Isten egyéni és közösségi hivatásaink megélésére. Talán a sok szellemi örökség közül, amit Dávid Ferenc nyújtott a vallásnak, most ezt emelhetjük ki leghangsúlyosabban az idén, halálára emlékezve.

– Vajon milyennek látná ma a világot Dávid Ferenc?

– Szerintem kihívásokkal teljesnek látná Dávid Ferenc a ma világát, de nem csak nézelődne, nemcsak látna, hanem tenne is sok mindent, és bennünket is buzdítana a jézusi evangélium követésére, az ember és Isten szeretetének a vallására. A lélek megtartó belső tekintélyének forrásait tisztán bennünk, hogy hiteles legyen életünk – és meg is tenné, ha vele együttműködnénk, hogy újra és újra a párbeszéd útjára lépni ne féljünk.

Legyen csendünk és szavunk, helyünk és időnk önmagunk, egymás és Isten számára is. A türelem mellett talán többet szólna ma az önazonosságunk – mai divatosabb szóval: identitásunk – megőrzéséről, mely nélkül nem lehet arról a türelemről beszélni, amit tőle örököltünk mindannyian.

A szabadság, mint tudjuk, nem szabadság. Ha a türelem a szabadság áldása, akkor a szabadsággal kapcsolatosan nincs is fogalmunk, amit a türelemre vonatkozathatunk ilyenképpen. Egyes szóhasználatban „új türelemnek” nevezik azt, ami a „régii türelemmel” teljesen szakított a jelenben, és elveszti annak a türelemnek a lényegességét, amiből felfakad az áldás.

Azt hiszem, az önös érdekek mértéke utáni hajlékonyságot, azaz a gerinctelenséget, az egymás arcáról az isteni fényt lekaparó kínzó fájdalomokat látva ezeknek a gyakorlatát kíméletlenül ostorozná.

Azt gondolom, hogy bízna a tudományban ma is, mint a maga korában, és mindabban, ami szolgálja az emberi életet. De hadd kérdezzek én is: Ön hogyan gondolja, szerkesztő úr, és jó lenne tudni, hogy a tisztelt Olvasó hogyan gondolja: Dávid Ferencet ma is börtönbe zárnák? Vagy hogyan állanánk ki ma mellette, ha mégis börtönbe kerülne ma is? Tudunk-e hatni ma a türelem erejével? Hogyan adjuk tovább ma ezt az örökséget? ...

– Tiszteletes úr, köszönjük a válaszokat, köszönjük a beszélgetést...

– En is köszönöm a kérdéseket! Köszönöm, hogy Dávid Ferenc ünnepe előtt a Népújság helyet adott a Türelem Apostola emléke ápolásának. Isten vértessen fel az Ő jóságával mindent és mindenkit azzal a menyeyi áldással, amely a türelem gyakorlásakor megerősíti az önmagára és közösségére találó, életre és szeretetre teremtett embert a Gondviselő hűségének megtartó ereje által!

1. Dávid Ferenc	4. Báthory Kristóf	8. Unitárius Lelkész	12. A háttérben: Erdély három nemzetének képviselői
2. János Zsigmond - Erdély Fejedelme	5. Blandrata György	9. Katolikus Pap	13. A magyar nemesség képviselői
3. Báthory István	6. Csáki Mihály	10. Mészáros Juhász Péter - Református Lelkész	
	7. Heltai Gáspár	11. Bekes Gáspár	

(Fotó: <https://www.facebook.com/unitariandavidferenc>)

NÉPÚJSÁG SPORT

Szerkeszti: Farczádi Attila 1211.

Kicsúszni látszott a második hely a románok kezéből

Gól nélküli döntetlenre játszott a román labdarúgó-válogatott Izland ellen Bukarestben, a labdarúgó-világajnoki selejtezősorozat J csoportjának utolsó fordulójában, csütörtökön.

Mivel Észak-Macedónia nyert Örményországban, a Mirel Rădoi irányította alakulat visszaesett a tabella harmadik helyére, és immár nem volt elegendő az utolsó forduló győzelem a pótselejtezőt érő csoportmásodik hely megszerzéséhez: az is kellett hozzá, hogy a balkáni együttes ne nyerjen az utolsó körben Izland ellen (a mérkőzéseket tegnap, lapzárta után rendezték).

A román csapat irányította a csütörtök esti játékot a Steaua stadionban, azonban csak kevés gólhelyzetet tudott kialakítani. Legközelebb a gólhöz Ianis Hagi járt, aki öt perccel a vége előtt egy szép csel után remek lövéssel a jobb kapufát találta el, a labda pedig befele pattant, de elcsorgott a gólvonal előtt. A mérkőzésen az ellenfélnek is voltak nagyon veszélyes támadásai, így a döntetlen igazságos eredménynek tekinthető.

A mérkőzést a Romániában egyedülállóan rossz járványügyi adatok miatt zárt kapuk mögött játszották.

A csoport másik két eredménye: Németország – Liechtenstein 9-0, Örményország – Észak-Macedónia 0-5.

Az utolsó forduló mérkőzéseit (Liechtenstein – Románia, Örményország – Németország, Észak-Macedónia – Izland) tegnap lapzárta után játszották.

Jegyzőkönyv

Labdarúgó-világajnoki selejtező, J csoport, 9. forduló: Románia – Izland 0-0

Bukarest, Steaua-stadion, vezette: Szergej Karasev (orosz). Sárga lap: Rațiu (59.), illetve Johannesson (45+1.).

Románia: Niță – Rațiu, Chiriches, Nedelcearu, Toșca (67. Bancu) – Stanciu (67. Moruțan), R. Marin, Cicăldău (86. Pușcaș) – Hagi, Alibec (67. Ivan), Tănase (77. Maxim).

Izland: Olafsson – Samsted, I. Bjarnason, Gretarsson, A. Skulason (15. Thorarinnsson) – Johannesson (90. Thrandarson), B. Bjarnason, Thordarson (74. Helgason) – A. Gudmundsson (90. Ellertsson), S. Gudjohnsen (74. A. Gudjohnsen), Thorsteinsson.

A papírforma alapján nem változik a sorrend a ranglistán

Az utolsó mérkőzéseket rendezik a 2022-es labdarúgó-világajnokság selejtezősorozatában, a magyar válogatott ma Varsóban zárja a kvalifikációt, és a papírforma alapján nem várható változás a csoportjában.

Az már pénteken biztossá vált, hogy a vb-n legutóbb 1986-ban részt vevő magyarok ezúttal is lemaradnak a futball legnagyobb seregszemléjéről, mivel a második helyen álló lengyelek magabiztosan nyertek Andorrában, ezzel behozhatatlan előnyre tettek szert.

A csoportelsőség és az azzal járó automatikus vb-résztétel az angol és a lengyel csapat között dől el, ugyanakkor nagy izgalmakra nem kell számítani, hiszen az Eb-döntős együttesnek ahhoz, hogy ne kelljen Varsóra figyelnie, mindössze egy pontot kell szereznie idegenben San Marino ellen.

A lengyel labdarúgó-válogatott edzése a KP Legia stadionjában, vasárnap. A lengyel válogatott ma Varsóban játszik Magyarország ellen világajnoki selejtező mérkőzést.

Fotó: MTI/Szigetváry Zsolt

A magyar csapat egy bravúros pontszerzéssel akár a harmadik helyre is odaérhet a csoportban, de

ehhez Albániának ki kellene kapnia otthon Andorrától, vagy ha nyer Varsóban, akkor az albán pontvesztés is a harmadik pozíciót eredményezné Marco Rossi együttesének.

A csoportból az első helyezett jut ki a világajnokságra, a második pedig pótselejtezőt játszhat a részvételért.

Az utolsó forduló műsora

Európai világajnoki selejtezők, I csoport, 10. (utolsó) forduló (november 15.):

* Albánia – Andorra (21.45 óra)

* Lengyelország – Magyarország (21.45 óra, M4 Sport)

* San Marino – Anglia (21.45 óra)

Négygólos győzelem San Marino ellen

A magyar labdarúgó-válogatott a Puskás Arénában 4-0-s győzelmet aratott a pont nélküli sereghajtó San Marino-i csapat felett a világajnoki selejtezősorozat pénteki játéknapján.

A magyarok már a szünetben két találattal vezettek, miután Szoboszlai Dominik és Gazdag Dániel is eredményes volt. Előbbi a folytatásban is betalált, majd a végeredményt Vécsei Bálint állította be, emellett Kiss Tamás és Balogh Botond személyében két újonc is beállt.

A lelátón nagyjából 15 ezer szurkoló foglalt helyet, köztük Gianni Infantino, a Nemzetközi Labdarúgó-szövetség elnöke, aki informális egyeztetésen vett részt Csányi Sándorral, a Magyar Labdarúgó-szövetség első emberével, a FIFA és az UEFA alelnökével, valamint Orbán Viktor magyar kormányfővel (az MTI jelentése alapján a megbeszélésen a sportág aktuális nemzetközi és magyarországi kérdéseit tekintették át – feltehetően a magyarokat az utóbbi időben rendszeresen sújtó stadionbezárások büntetések jelenthették a tanácskozás központi témáját – a szerk.).

A magyarok az első perctől magukhoz ragadták a kezdeményezést, majd első helyzetükből Szoboszlai révén a vezetést is megszerezték: a 6. percben Szalai Ádám pontos passza után a hazaiak 10-es számú játékosa kiosztott egy

Nicola Nanni, a San Marinó-i (j), valamint Lang Ádám (b) és Nagy Ádám, a magyar válogatott játékosai

Fotó: MTI/Koszticsák Szilárd

kötényt, majd 14 méterről a bal alsó sarokba lőtt (1-0). Előnyben is kezdeményezők maradtak, csak idő kérdése volt a különbség növelése, ami végül a játékrész derekán jött össze: a 22. percben Nego jobb oldali beadására jó ütemben érkezett Gazdag az ötös jobb sarkához, közeli lövése nyomán pedig a labda a vendégek kapusának lába között utat talált a hálóba (2-0). Szünetig elsősorban a miniállam csapatának remekül működő kockatájkája akadályozta meg az újabb gólokat, de a riválisnak ellentámadásokra nem maradt ereje, csak elvéve jutott a magyar 16-os előterébe.

A második félidő a leszálló ködben ott folytatódott, ahol az első abamaradt: a magyar csapat

támadott, a San Marinó-i védekezett. Ami változást jelentett, az az, hogy a magyar fölény ekkor már meddőnek bizonyult, mert nem párosult helyzetekkel. Az utolsó 20-25 percre viszont ismét fokozódott a nyomás, Szoboszlai és Vécsei pontos, gólt eredményező lövésével a két csapat hatodik összecsapásán is sikerült legalább háromgólos különbséggel nyernie a magyar gárdának San Marino ellen: a 83. percben Szoboszlai 20 méterről kilőtte a bal alsó sarkot (3-0), majd öt perccel később Kiss jobb oldali beadása után egy védőről Vécseihez került a labda, ő pedig 13 méterről félmagasan a kapu bal oldalába bombázott (4-0).

Marco Rossi szövetségi kapitány

együttese a siker ellenére már biztosan nem lesz ott a 2022-es katarai eseményen, mivel a lengyelek győztek Andorrában, így előnyük behozhatatlanná vált a pótselejte-

zőt érő második helyen. A legutóbb 1986-ban vb-résztevő magyarok ma a lengyelek vendégként Varsóban zárják a sorozatot.

Jegyzőkönyv

Labdarúgó-vb-selejtezők, I csoport, 9. forduló: Magyarország – San Marino 4-0 (2-0)

Budapest, Puskás Aréna, 15.000 néző, vezette: Filip Glova (szlovák).

Gólszerzők: Szoboszlai (6., 83.), Gazdag (22.), Vécsei (88.).

Magyarország: Dibusz – Botka (85. Balogh), Lang, Szalai A. – Nego, Nagy Á. (56. Schäfer), Vécsei, Schön (56. Varga K.) – Gazdag (72. Kiss), Szoboszlai (85. Hahn) – Szalai A.

San Marino: Benedettini – Battistini, Fabbri, Rossi (70. Zonzini), Grandoni (60. A. Golinucci) – F. Tomassini (60. D'Addario), Lunadei, E. Golinucci, Mularoni, D. Tomassini (36. Hirsch) – Nanni (60. Vitaioli).

Mestermérleg

* Marco Rossi (Magyarország): „Mai céljainkat teljesítettük. Szép futballt mutattunk be, taktikailag is megfelelően futballoztunk, és sok gólt is sikerült szerezni. Néhány játékost – Fiola Attilát, Nagy Zsoltot és Schäfer Andrászt – pihentettem a hétfői (mai – a szerk.) varsói összecsapásra. Szeretnék szép játékot látni a lengyelek ellen is. Összességében pozitív évet zárunk a játék és az eredmények tekintetében, ezeket csak az Albániától elszenvedett két vereség rontotta le. Csányi Sándor szövetségi elnök teljes és feltétlen bizalmát élvezem, ezért örömmel folytatom a munkát a válogatott élén.”

* Franco Varrella (San Marino): „Tökéletesen és hibátlanul játszott a magyar válogatott, amely végig diktálta a tempót, csak néhány pillanatban sikerült felvenni vele a versenyt.”

Az I csoport állása

1. Anglia	9	7	2	0	29-3	23
2. Lengyelország	9	6	2	1	29-9	20
3. Albánia	9	5	0	4	11-12	15
4. MAGYARO.	9	4	2	3	17-12	14
5. Andorra	9	2	0	7	8-23	6
6. San Marino	9	0	0	9	1-36	0

Kijutottak a franciák és a belgák is

Szombati győzelmével a címvédő francia és a világszínigényes belga válogatott is kijutott a 2022-es katarai labdarúgó-világbajnokságra.

A franciák hazai pályán a kazahokat verték 8-0-ra, Kylian Mbappé négyszer is betalált, míg Karim Benzema duplázott. A belgák szintén otthon az észteket győzték le 3-1-re. A hollandok is kijuthattak volna, ha begyűjtik a három pontot Montenegróban, azonban hiába vezettek 2-0-ra, a hazaiak a hajrában egyenlítették.

Az Európa-bajnoki címvédő olasz labdarúgó-válogatott pénteken 1-1-es döntetlent játszott Rómában Svájjal a 2022-es katarai világbajnokság európai selejtezősorozatában. A végeredmény már a 36. percre kialakult, a házigazda olaszok a hajrában VAR-elemzést követően büntetőhöz jutottak ugyan, de Jorginho a

90. percben élesen kapu fölé rúgta a labdát. A két együttes így továbbra is azonos ponttal áll, a záró fordulóban az olaszok Észak-Írországban vendégeskednek, míg a svájciak Bulgáriát fogadják.

Az F csoportban a vb-részvételüket már korábban bebiztosító dánok 3-1-re győzték le a vendég Feröer szigeteket, a házigazda együttes 30 szerzett találat mellett először kapott gólt a sorozatban.

Az ugyancsak korábban kijutott német csapat kilenc góllal múlta felül a kilencedik perctől emberhátrányban futballozó Liechtensteint. A mérkőzés előtt a német szövetség hivatalosan is elbúcsúztatta Joachim Löw korábbi szövetségi kapitányt, aki a nyári Európa-bajnokságot követően – 15 év után – távozott a Nationalelf éléről.

A franciák hazai pályán a kazahokat verték 8-0-ra.

Fotó: FFF

Eredményjelző

Európai vb-selejtezők, 9. játéknap:

* *A csoport:* Írország – Portugália 0-0, Azerbajdzsán – Luxemburg 1-3 (0-0).

Az állás: 1. Portugália 17 pont/7 mérkőzés (16-4), 2. Szerbia 17/7 (16-8), 3. Luxemburg 9/7, 4. Írország 6/7, 5. Azerbajdzsán 1/8.

* *B csoport:* Görögország – Spanyolország 0-1 (0-1), Grúzia – Svédország 2-0 (0-0).

Az állás: 1. Spanyolország 16 pont/7 mérkőzés, 2. Svédország 15/7, 3. Görögország 9/7, 4. Georgia 7/8, 5. Koszovó 4/7.

* *C csoport:* Olaszország – Svájc 1-1 (1-1), Észak-Írország – Litvánia 1-0 (1-0).

Az állás: 1. Olaszország 15 pont/7 mérkőzés (13-2), 2. Svájc 15/7 (11-2), 3. Észak-Írország 8/7 (6-7), 4. Bulgária 8/7 (6-10), 5. Litvánia 3/8.

* *D csoport:* Franciaország – Kazahsztán 8-0 (3-0), Bosznia-Hercegovina – Finnország 1-3 (0-1).

Az állás: 1. (és már vb-részvevő) Franciaország 15 pont/7 mérkőzés, 2. Finnország 11/7, 3. Ukrajna 9/7, 4. Bosznia-Hercegovina 7/7, 5. Kazahsztán 3/8

* *E csoport:* Belgium – Észtország 3-1 (1-0), Wales – Fehéroroszország 5-1 (2-0).

Az állás: 1. (és már vb-részvevő) Belgium 19 pont/7 mérkőzés, 2. Wales 14/7, 3. Csehország 11/7, 4. Észtország 4/7, 5. Fehéroroszország 3/8.

* *F csoport:* Ausztria – Izrael 4-2 (0-1), Dánia – Feröer szigetek 3-1 (1-0), Moldova – Skócia 0-2 (0-1).

Az állás: 1. (és vb-részvevő) Dánia 27 pont, 2. (és pótszelejtezős) Skócia 20, 3. Izrael 13 (20-19), 4. Ausztria 13 (15-16), 5. Feröer szigetek 4, 6. Moldova 1.

* *G csoport:* Montenegró – Hollandia 2-2 (0-1), Törökország – Gibraltár 6-0 (3-0), Norvégia – Lettország 0-0.

Az állás: 1. Hollandia 20 pont, 2. Törökország 18 (25-15), 3. Norvégia 18 (15-6), 4. Montenegró 12, 5. Lettország 6, 6. Gibraltár 0.

* *H csoport:* Málta – Horvátország 1-7 (1-4), Oroszország – Ciprus 6-0 (1-0).

Az állás: 1. Oroszország 22 pont, 2. Horvátország 20, 3. Szlovákia 11 (11-10), 4. Szlovénia 11 (11-11), 5. Málta 5 (9-24), 6. Ciprus 5 (3-19).

* *I csoport:* Magyarország – San Marino 4-0 (2-0), Andorra – Lengyelország 1-4 (1-3), Anglia – Albánia 5-0 (5-0).

Az állás: 1. Anglia 23 pont, 2. Lengyelország 20, 3. Albánia 15, 4. Magyarország 14, 5. Andorra 6, 6. San Marino 0.

* *J csoport:* Németország – Liechtenstein 9-0 (4-0), Románia – Izland 0-0, Örményország – Észak-Macedónia 0-5 (0-2).

Az állás: 1. (és már kijutott) Németország 24 pont, 2. Észak-Macedónia 15, 3. Románia 14, 4. Örményország 12, 5. Izland 9, 6. Liechtenstein 1.

Teniszeredménnyel nyert Nyárádtő Marosújváron

Bálint Zsombor

Marosújváron folytatódott a Nyárádtői Unirea 2018 jó sorozata a labdarúgó 3. liga IX. csoportjában. Dan Stupar edző csapata nem csupán megszerezte zsinórban a negyedik győzelmét, de fél tucat gólt rámolt a házigazda marosújváriak hálójába.

Már az elején lerohanta Nyárádtő a házigazdákat, és gyakorlatilag minden veszélyesebb támadásból betalált: a 13. percben már 3-0-ra vezetett. Culda két gólja nyitotta meg a sorozatot, majd Iuga volt eredményes. Három perccel később a házigazdák Lupșan révén szépítettek, ami kicsit megtörte a vendégek lendületét, így szünetig maradt az 1-3. A második játékrészben azonban Nyárádtő további három alkalommal vette be az ellenfél kapuját, miután a játékevezető kiállította Ceacát, így Marosújvár emberhátrányban maradt. Astafei is feliratkozott a góllövők listájára a 69. percben, utóbb a házigazdák védője, Haiduc „segített be” egy öngóllal, végül a balszélső Toboșaru zárta le a találkozót a 86. percben.

A győzelemnek köszönhetően a Nyárádtői Unirea 2018 megerősítette a harmadik helyét a rangsorban, és már biztos lehet benne, hogy a következő forduló után is ott marad, miután a Kolozsvári Viitorul meglepetésre nem bírt a sereghajtóval. Mi több, a Beszterce-naszódi Gloria 2018 veresége azt jelenti, hogy Nyárádtőnek 8 pont az előnye az alsóházat jelentő 5. helyhez képest.

Pénteken Maros megyei rangadót játszanak Nyárádtőn, amikor az Unirea 2018 a Szászrégeni CSM Avântul fogadja.

Jegyzőkönyv

Labdarúgó 3. liga, IX. csoport, 12. forduló: CS Marosújvár – Nyárádtői Unirea 2018 1-6 (1-3)

Marosújvár, labdarúgópálya, zárt kapus mérkőzés. Vezető: Adrian Pál (Nagyvárad) – Lazăr Seiche (Almásszentmihály), Adrian Iancău (Kisderzsida). Ellenőrök: Anghel Todea (Kolozsvár), Vasile Hrițac (Piski).

Gólszerzők: Lupșan (16.), illetve Culda (4., 10.), Iuga (13.), Astafei (69.), Haiduc (74. – öngól), Toboșaru (86.).

Marosújvár: Mihai – Cunțan, Haiduc, Cioplântă, Király, Lupșan, Creț, Frențiu, Socaci, Tegbo, Ceaca. Cserepad: Anghel, Hetea, Pintilie, Guț, Coltor, Marcu, Cioară, Truță.

Nyárádtő: Vlăsa – L. Moldovan, Birtalan, Aldea, Fl. Pop, Bîrsan, Iuga, Săvoaia, Toboșaru, Culda, Astafei. Cserepad: Eremias, Laczkó, Ganea, Potor, Zólyomi, Pogăcean.

Eredményjelző

Labdarúgó 3. liga, IX. csoport, 12. forduló: Tordai Stiela Arișul – Szászrégeni CSM Avântul 3-1, CS Marosújvár – Nyárádtői Unirea 2018 1-6, Beszterce-Naszódi Gloria 2018 – Kudzsiri Metalurgistul 0-1, Gyulafehérvári Unirea 1924 – Kolozsvári Viitorul 0-0, Kolozsvári Sănătatea – CS Vajdahunyad 1-7.

Gólgazdag forduló: 34 találat 7 mérkőzésen

Sók góllal zárult a labdarúgó 4. liga 12. fordulója, többnyire várható eredményekkel. Igaz, három döntetlent is regisztrálhattunk, de ezek nem a tabellák felső hányadát érintették, a rangsorok második felében álló, egymással szomszédos csapatok közötti mérkőzések eredményei.

Az 1. csoportban újabb mérkőzést halasztottak el, így háromra nőtt az utolsó őszi forduló utánra elnapolt találkozók száma. Az egyetlen meccsen, amely egy potenciális felsőházi résztvevőt érintett, a Maroszentgyörgyi Kinder meggyőző fölényrel nyert Mezőtúcs otthonában.

A 2. csoportban a legnagyobb érdeklődésre számot tartó mérkőzésen az élvonal Marosludas váratlanul könnyedén verte Kerelőt, így utóbbi öt pontra leszkadt az utolsó felsőházi pozíciótól, igaz, egy mérkőzéssel kevesebbet játszott.

Az utolsó őszi fordulót szombaton rendezik. Az első csoportból az Ákosfalva – Marosvásárhelyi ASA, a

másodikból a Kerelő – Athletic emelkedik némileg ki. Ezután már csak az 1. csoportból elhalasztott három mérkőzés bepótolása következik a téli szünet előtt.

Eredményjelző

A labdarúgó 4. elitliga 12. fordulójának eredményei:

* 1. csoport: Erdőszentgyörgyi Kis-Küküllő – Ákosfalvi Napsugár 0-0, Mezőtúcsi Cămpia – Maroszentgyörgyi Kinder 2-5, Szováta – Nyárádszereda 1-1.

* 2. csoport: Dicsősémmártoni Viitorul – Búzásbesenyői Infrățirea 4-4, Marosvásárhelyi Academica Transilvania – Nyárádtői Unirea 2018 II 3-0, Marosvásárhelyi Athletic – Mezőszengyeli Inter 5-2, Marosludas Mureșul – Kerelői Mureșul 6-1, Radnót állt.

Magyarul is olvasható a Puskás Ferencről szóló spanyol regény

PUSKÁS – *Második élet* címmel magyarul is olvasható az a regény, amelyet a spanyol Daniel Entrialgo, a Forbes magazin madridi újságírója írt az Aranycsapat, a Honvéd, majd a Real Madrid egykori kiváló labdarúgójáról.

A kötetnek a Cervantes Intézetben megtartott csütörtöki budapesti bemutatóján Galambos Ádám, a G-ADAM Kiadó tulajdonosa elmondta: néhány éve Madridban lelt rá a könyvre, amely ott már a 2018-as első megjelenésekor nagy sikert aratott. Fontosnak tartotta, hogy a páratlan könyv magyarul is olvasható legyen, és Puskás Ferenc halálának (2006. november 17.) közelgő 15. évfordulóját kiváló alkalomnak tartotta arra, hogy odahaza is megjelenjen. Hozzátette: a könyv Puskás Ferenc, egy közkedvelt ember életén át mutatja be korának legfontosabb történéseit, ezért szerinte a fiataloknak is páratlan élményt nyújthat.

A szerző, Daniel Entrialgo kifejtette, Puskásnak nagyon eseménydús élete volt, amely „kanyargós folyóként” szelte át a XX. századot, ezért érezte úgy, hogy a regény műfaj illik hozzá a legjobban. Amint elárulta: a cselekmény három szálon fut. Egyrészt Puskás fordulatokban gazdag magánéletét, másrészt a sport, a futball fejlődését, valamint ezen át az európai történelem döntő pillanatait is bemutatja. Kiemelte: Puskás sorsa azért is érdekes volt, mert a vasfüggöny mindkét oldalán élt.

„Nem egy fikciós regényről van szó, a történések kilencven-kilencvenöt százalékban valós eseményeken alapulnak, a párbeszédék azonban regényes formában lettek megírva” – fogalmazott a szerző, aki a borítóra írt ajánlójában felhívja a figyelmet arra, hogy művében meglevenednek a második világháború borzalmai, a kommunisták teljhatalma, az '56-os forradalom kelte remények és csalódások, a spanyolországi fejezetekben pedig a Franco-korszakba is bepillantást nyerhetnek az olvasók.

Farkas Norbert televíziós kommentátor, a spanyol labdarúgás szakértője arról beszélt, hogy Puskást máig legendának tartják Spanyolországban. Egykori csapattársa, Alfredo di Stefano egy interjúban úgy fogalmazott neki, hogy „a legnagyobb ember volt, aki valaha futballcipőt viselt”. Emléke máig velünk él, erre példaként azt említette, hogy a remek ballábás labdarúgókat máig puskitának becézik Spanyolországban.

Az 1971-ben Vitoriaiban született Daniel Entrialgo újságíró és az úgynevezett „vintage futball” megrögött rajongója. Az utóbbi két évtizedben számos napi- és hetilapnál dolgozott és publikált. 2007-ben tevékeny részt vállalt az Esquire magazin spanyol változatának megalapításában és elindításában, majd a kiadvány főszerkesztő-helyettese lett. Jelenleg a Forbes magazin munkatársa. A *Puskás* az első regénye.

A CSM Bukarest csapatát is legyőzte az FTC

Emily Bölk, az FTC-Rail Cargo Hungaria (b) és Emilie Arntzen, a CSM Bukarest játékosa
Fotó: MTI/Illyés Tibor

A Ferencváros továbbra is veretlen a női kézilabda Bajnokok Ligája csoportkörében, mivel szombaton házigazdaként 31-30-ra legyőzte a CSM Bukarest csapatát a hetedik fordulóban. A vendégek egyszer sem vezettek a hatvan perc során.

A Ferencváros lendületes támadásokkal és pontos lövésekkel kezdett, és 5-1-re ellépett, így a bukarestiek már az ötödik percben időt kértek. A magyar csapat montenegrói irányítója, Itana Grbic kilenc perc alatt négy gólt lőtt, majd a német Alicia Stolle percei következtek. Eközben a románok rendezték a védekezésüket és megkezdték a felzárkózást, 17-15-nél már csak két pont volt a különbség, de mivel a hazaiak szinte minden posztról eredményesek voltak, és Elek Gábor vezetőedző időkérese után újra lendületbe jöttek, a szünetben 20-16-ra vezettek.

A második félidején Bíró Blanka védéseire alapozva őrizte a különbséget a magyar bajnoki címvédő, ám a folytatásban a védekezésének hatékonysága visszaesett, így a pontosabban támadó bukares-

tiiek egy újabb időkéres után felzárkóztak egy góllra, de egyenlítőjük nem sikerült. Az FTC újra ellépett három találattal, viszont a norvég Marie Davidsen két bravúros védése miatt a hajrában ismét nyílt volt a meccs.

Másfél perccel a vége előtt Elek Gábor újra időt kért, de együttese több mint öt és fél percig nem talált a kapuba. Már csak fél perc volt hátra, amikor Cristina Neagu egyenlített, az utolsó támadás azonban a magyaroké volt, és Itana Grbic öt másodperccel a vége előtt megszerezte a győzelmet érő találatot.

A hazaiaknál Grbic hat, Stolle öt gólt szerzett, a vendégeknél Neagu hét, Elizabeth Omoregie hat alkalommal talált be. Bíró Blanka 11 védéssel járult hozzá a sikerhez.

A két csapat kilencedszer találkozott egymással tétmeccsen, hat román siker mellett a magyar együttes harmadszor győzött.

Az öt győzelemmel és két döntelennel álló FTC egy hét múlva éppen a CSM Bukarest otthonában folytatja szereplését a BL csoportkörében.

Jegyzőkönyv

Női kézilabda Bajnokok Ligája, A csoport, 7. forduló: FTC-Rail Cargo Hungaria – CSM Bukarest 31-30 (20-16)

Erd, 2200 néző, vezették: J. Álvarez, Y. López (spanyolok).

FTC: Bíró B. – Malestein 3 (3), Stolle 5, Grbic 6, Behnke, E. Bölk 4, Márton G. 2. **Csere:** Csiszár-Szekeres, Szöllösi-Zácsik 3, Hársfalvi 2, Kovács Anett 1, Kisfaludy 1, Klujber 4.

CSM: Wester – C. Martín 3 (1), A. Klikovac, Broch 4, Arntzen 2, Neagu 7 (1), Dindiligan 1. **Csere:** Davidsen (kapus), Omoregie 6, Aune 4, Ramuszovics, S. Dembélé 3.

Kiállítások: 6, illetve 6 perc.

Hétmétereseik: 4/3, illetve 5/2.

Eredményjelző

Női kézilabda Bajnokok Ligája:

* **A csoport, 4. forduló:** Borussia Dortmund – CSM Bukarest 22-25, Buducnost BEMAX Podgorica – Rosztov-Don 19-25, Brest Bretagne Handball – Podravka Vegeta Koprivnica 35-22, FTC Rail-Cargo Hungaria – Team Esbjerg 31-31; **5. forduló:** CSM Bukarest – Buducnost 30-22, Koprivnica – Esbjerg 26-27, Rosztov-Don – Dortmund 37-27, FTC – Brest 28-27; **6. forduló:** Dortmund – Koprivnica 38-14, Esbjerg – Rosztov-Don 25-18, Buducnost – FTC 26-30, CSM Bukarest – Brest 29-30; **7. forduló:** Dortmund – Esbjerg 29-32, Brest – Buducnost 25-21, Koprivnica – Rosztov-Don 22-23, FTC – CSM Bukarest 31-30.

A csoport állása: 1. FTC-Rail Cargo Hungaria 12 pont, 2. Team Esbjerg 11, 3. Rosztov-Don 10, 4. Brest Bretagne Handball 8, 5. Borussia Dortmund 7, 6. CSM Bukarest 6, 7. Podravka Vegeta Koprivnica 2, 8. Buducnost BEMAX Podgorica 0.

* **B csoport, 4. forduló:** Krim Mercator Ljubljana – Metz Handball 28-29, Odense Håndbold – Győri Audi ETO KC 26-31, CSZKA Moszkva – IK Sävehof 29-28, Vipers Kristiansand – Kastamonu Belediyesi GSK 39-25; **5. forduló:** Sävehof – Belediyesi 28-26, Odense – Ljubljana 26-24, Kristiansand – Moszkva 24-27, Metz – Győr 29-33; **6. forduló:** Moszkva – Odense 21-28, Belediyesi – Metz 20-30, Ljubljana – Kristiansand 26-27, Győr – Sävehof 41-19; **7. forduló:** Győr – Belediyesi 37-20.

Az állás: 1. Győri Audi ETO KC 14 pont/7 mérkőzés, 2. Metz Handball 8/5, 3. Odense Håndbold 8/6, 4. Vipers Kristiansand 6/6 (+10), 5. CSZKA Moszkva 6/5 (-6), 6. IK Sävehof 4/6, 7. Krim Mercator Ljubljana 2/6, 8. Kastamonu Belediyesi GSK 0/7.

Coroş László a Marosvásárhelyi TVR-ben

Ma 17.05 órától Coroş László a Marosvásárhelyi TVR Sípszó után című műsorának vendége. A Mureşul edzőjével Szucher Ervin az idei görkorsolyaszazon eredményeiről és a gyorskorsolyaidény közelgő rajtjáról beszélget.

Öt játszma után távolodik a negyedik hely

Bálint Zsombor

A női röplabda A2 osztály Nyugati csoportjának negyedik helye volt a tét a Marosvásárhelyi CSU Medicina – Temesvári CSM találkozó. A mérkőzést a vendég alakulat nyerte öt játszmában, miután Miloš Živanović csapatának 0:2-ről sikerült egyenlítőnie.

Kiegyensúlyozottan kezdődött a mérkőzés, 17:17-ig fej-fej mellett haladt a két együttes, ekkor azonban a temesváriak néhány pontot szereztek zsinórban, és ez elég volt, hogy lezárják az első szettet. A másodikban már az elejétől vezettek a vendégek, a Medicinának a végén sikerült kissé szorosabbá tennie az eredményt, de már későn. A harmadik játszmát a Temesvári CSM 8:0-lal kezdte, és előrevetítette ezzel a háromjátszmas győzelem lehetőségét, röplabdában azonban a szettben nem az első pont(oka)t kell megnyerni, hanem mindig az utolsó... A házigazdák 18:18-nál érték utol a riválist, aztán 23:21-re vezettek, végül 23:23 után hozták a játszmát. A negyedik szettben már az elején 5:1-re vezetett a hazai csapat, a vége viszont ismét szorosra sikerült. 24:20-nál három pontot nyert egymás után a rivális, egyenlítőnie azonban már nem tudott, így jöhetett a döntő szett. A Medicina – számára sajnálatos módon – nem tudta átmenteni a harmadik és a negyedik játszma lendületét. Temesvár néhány könnyű pontot gyűjtött az elején, és a begörcsölt marosvásárhelyi játékosok képtelenek voltak követni.

Eredményjelző

Női röplabda A2 osztály, Nyugati csoport, 4. forduló: Marosvásárhelyi CSU Medicina – Temesvári CSM 2-3 (21:25, 22:25, 25:23, 25:23, 9:15), Máramarosszigeti CSM – Aradi Pro Volei 3:0, Temesvári Politehnica – Nagyvárad CSU 3:0.

Eltiltották

a Phoenix–Sirius mérkőzés játékvezetőit

Bálint Zsombor

Fura utójátékként a marosvásárhelyi női csapat múlt heti konstancai vereségének, a kosárlabdaszövetség játékvezetői testülete két fordulóra eltiltotta a mérkőzés mindhárom játékvezetőjét (Ionuţ Barbu, Andrei Vizitiu, Bőjte László). A szankciót azután hozta meg a testület, hogy Stelian Bănică ellenőr alacsony osztályzatot adott a bírónak, ezután pedig megnézték a mérkőzést, és megállapították, hogy számos esetben hibásan alkalmazták a szabályokat. A döntés indoklásában ehhez hozták: anélkül, hogy befolyásolták volna a végeredményt.

Nos, ennél nagyobb logikai bakugrást nehezen tudnánk elképzelni: mármint hogyan ne befolyásolják a végeredményt a hibás döntések egy olyan mérkőzésen, amikor a rendes játékidő végén egyenlő az állás, így hosszabbítani kell? Elég egy rosszul befűjt vagy egy elnézett szabálytalanság (potenciálisan két pont vagy mínusz két pont), rosszul megítélt lépéshiba, és máris egyik fél a plusz kettő helyett mínusz kettőben

lesz. Ja, hogy nem pártosan fűjtak, hanem csak egyszerűen nem tudnak bíraskodni, az más dolog. És valóban, a Sirius ezen a mérkőzésen elsősorban saját hibái miatt szenvedett vereséget. A három játékvezető eltiltása azonban felveti az ellenőrök felelősségének kérdését. Többségük ugyanis, elsősorban az erdélyiek, nem hajlandó 7-8-asnál alacsonyabb osztályzatot adni a játékvezetőknek, akkor sem, ha utóbbiak „lemészárolják” a mérkőzést, mint történt például a Sirius–Szatmárnémeti találkozón. Mivel azonban átmenő jegyet kaptak a vajsziví ellenőrtől, a meccset nem nézik vissza Bukarestben, szankciók pedig nincsenek.

Amúgy a tökéletes játékvezetés kosárlabdában, a rendkívül gyors játék és a néha észrevehetetlen apró kontaktusok, vagy a védő-támadó szabálytalanság közötti hajszálvékony határ, illetve a sportszerű szabálytalanság többszörösen értelmezhető meghatározása miatt gyakorlatilag lehetetlen. Így nem is az a baj, ha hibáznak, mint tették Konstancán. A baj, ha egy irányban fűjnek, mint a Sirius–Szatmárnémeti meccsen. Ezt azonban a legtrikább esetben szankcionálják.

Piteşti elszenvedte első vereségét

Már csak a Kolozsvári U-BT maradt veretlen a férfiak kosárlabda-bajnokságában. A Nemzeti Liga 8. fordulójában ugyanis a CFC Argeş Piteşti elszenvedte első vereségét Nagyvárad otthonában, amely kétfordulós szünet után tért vissza a belföldi pontvadászatba (egy ideig csak az Európa-kupára koncentrált). Elképzelhető, hogy hiába, hiszen legutóbb a Porto ellen kevesebb ponttal tudott hazai pályán nyerni, mint idegenben kikapott, így a sorsa a lengyel Lublin jóindulatán (vagy inkább képességein – a szerk.) múlik. Utóbbiak le kell győzzék a portugál csapatot az utolsó fordulóban, hogy Nagyvárad, az esetleges Szolnok elleni sikerrel, továbbjuthasson. Kolozsvár viszont újabb győzelemnek örülhetett egy régi fényét veszített egykori rangadón, hiszen az egykori nagy rivális Nagyszeben igencsak gyengélkedik: nyolc mérkőzésből hetet elveszített. Az ellenkező póluson két csapat van, amely még nem nyert mérkőzést, Galac és Csíkszereda, utóbbi most is 36 ponttal maradt alul. A forduló legkiegyensúlyozottabb mérkőzésén Temesvár egyetlen ponttal győzött Konstanca ellen.

Nemzeti Liga, 8. forduló: Kolozsvári U-BT – Nagyszebeni CSU 92:80, Nagyvárad CSU – Campionii FC Argeş Piteşti 63:60, Temesvári SCM OMHA – Konstancai Athletic Neptun 74:73, CSO Voluntari – Csíkszeredai VSKC 104:68, Zsilvásárhelyi CSM – Galaci CSM 92:74. **7. forduló:** Kolozsvári U-BT – Temesvári SCM OMHA 98:88, Campionii FC Argeş Piteşti – SCM U Craiova 83:79.

Oktatás

A 2021-es képességvizsga eredményei az elmúlt tíz év kontextusában

Az elmúlt évtizedben – az év közbeni hullámzásokat is figyelembe véve – a romániai diákpoblációban belül a magyar tanulók képességvizsga-eredményei viszonylag konstansak. Országos szinten 2012 és 2021 között a vizsgákon részt vevők sikerességi aránya 66,1% és 79,4% között mozgott; ehhez viszonyítva a magyar nyelven tanuló eredményei alapvetően elmaradtak: 65,0% és 77,1% közöttiek voltak. A magyar tagozaton tanuló szinte minden évben román nyelv és irodalomból teljesítettek a leggyengébben, kivéve 2012-t és 2017-et, amikor a matematikából elért sikerességi arány alulmúlta a románt. A tízéves trendeket figyelve a magyar tanulók románvizsga-teljesítménye változatlan, a matematikavizsga sikerességi rátái enyhén javuló tendenciát mutatnak – az országos átlagokhoz mért relatív eltérések esetében.

A 2021-es képességvizsgán – először az elmúlt évtizedben – a magyarul tanuló sikerességi aránya kismértékben meghaladta az országost. Ez a kiemelkedő anyanyelv-, illetve a viszonylag jó matematikaeredményeknek volt köszönhető. Román nyelv és irodalomból mind a sikerességi arány, mind pedig az osztályzatok tekintetében hasonló mértékű volt a hátrány a korábbi évekhez képest – annak ellenére, hogy a 2021-es végzősök már új, differenciált tanterv szerint tanultak és vizsgáztak ebből a tárgyból.

1. A vizsga és az elemzés módszertana

A nyolcadik osztályos képességvizsga¹ és a középiskolai felvételi jelenleg is érvényben levő módszertanát 2010-ben vezették be Romániában.² A tanulók előzetes beiratkozás alapján vesznek/vehetnek részt a felmérésen, a diákoknak román nyelv és irodalomból, illetve matematikából kell vizsgáznuk, a kisebbségi nyelven tanulóknak pedig anyanyelv és irodalomból is. A középiskolákba való felvételi során 80%-ban a képességvizsgán elért jegyet és 20%-ban az általános iskolai médiának az átlagát veszik figyelembe a tanulók rangsorolásában.³ A képességvizsgán részt nem vevő diákok hároméves szakmunkásképzésbe közvetlenül beiratkozhatnak, illetve az első elosztás után betöltetlenül maradt liceumi helyekre is jelentkezhetnek.

A diákok egységes értékelését célzó vizsgák eredményeit 2012-től tudjuk nyomon követni. Az adatok forrását a 2012 és 2016 közötti időszakra az evaluare.edu.ro-honlapon közzétett eredmények képezik. 2017-től az eredmények megjelennek a data.gov.ro-portálon is, így lehetőség nyílt az adatsorok kétszeres ellenőrzésére, amelyet kiváltképpen az iskolai rangsorok elkészítése indokolt. A 2018-as adatok csak 2021-ben váltak elérhetővé a kormányzati portálon, illetve itt nem rendelkezünk a tannyelvre vonatkozó információval. Ennek hiányában a magyar nyelven tanulókat az anyanyelvvizsgán részt vevők, illetve a beiskolázási számok (az intézmény tannyelvi összetétele) alapján azonosítottuk.⁴ Az adatsorokban van egy másik torzító tényező is, a 2012–2016-os időszakban csak a minden vizsgán részt vett diákok eredményeivel rendelkezünk, 2017 és 2021 között pedig a vizsgajegyek értékelésekor azokat is figyelembe tudjuk venni, akik bár nem vettek részt minden próbán, az adott vizsgán igen. Úgy véljük, hogy ezek a különbségek nem befolyásolják számottevően

az eredmények értelmezhetőségét. Elemzésünkben arra keressük a választ, hogy a magyar nyelven tanuló teljesítménye miként viszonyul az országos (az összes romániai diák) átlagokhoz. Az osztályzatok az egyes vizsgák esetében 1 és 10 közöttiek lehetnek,⁵ a média a román tannyelvű osztályok esetében a két, a kisebbségi osztályok esetében a három írásbeli vizsga számtani középárványa. A sikerességi arányt a minden vizsgán részt vevők és közülük a legalább 5-ös átlagot elérők hányadosa képezi.

2. Az elmúlt tíz év eredményei

Az elmúlt tíz évben a képességvizsgák sikerességi rátája országos szinten 66,1% és 79,4% között mozgott. A magyar nyelven tanuló eredményei alapvetően elmaradtak az országos átlagoktól: 65,0% és 77,1% között voltak a sikerességi arányok. Az elmaradás mértéke változó; 2014-ben, 2017-ben és 2018-ban volt jelentősen kisebb a magyar tagozatok eredménye, ezekben az években a magyar tanulók sikerességi aránya 5-6%-ponttal maradt el a romániai átlagoktól (a relatív eltérés 7-9%-os). Kivételt a 2021-es képességvizsga képez, itt a magyarul tanuló enyhén jobb eredményt ért el ezen a viszonyítási ponton: sikerességi arányuk 77,1%-os volt az országos 76,8%-hoz képest. A médiában is ebben az évben volt a legkisebb az elmaradás: 6,35 az országos 6,57-hez képest (lásd 1-es és 2-es táblázat).

A magyar tagozaton tanuló szinte minden évben román nyelv és irodalomból teljesítenek a leggyengébben, kivéve a 2012-es és a 2017-es éveket, amelyekben a matematikából elért sikerességi arány alulmúlta a románt. Az országos sikerességi rátákhoz képest is itt a legnagyobb a lemaradás, és ez viszonylag konstans: relatív értelemben 25% és 36% közötti az elmúlt évtizedben. Míg az összes diák 82%-a vizsgázott sikeresen románból az elmúlt tíz év átlagában, ez a magyar tagozatokon csupán 56%. Ebben az sem hozott (egyelőre) áttörést, hogy a 2021-es végzősök már új, differenciált tanterv szerint tanultak és vizsgáztak románból; mind a sikerességi arány, mind pedig az osztályzatok tekintetében hasonló mértékű volt a hátrány a korábbi évekhez képest.

Országos viszonylatban a matematikavizsga bizonyul a legnehezebbnek, a diákok mintegy kétharmada érte el az 5-öst, azaz az átmenő jegyet az elmúlt tíz év átlagában. A magyar nyelven tanuló eredménye minden évben elmarad az országos átlagotól, magasabb a bukók aránya (28% és 53% közötti), illetve konstans módon kisebbek a jegyek átlagai. Az utóbbi két évben relatív javuló tendenciát figyelhet meg a magyarul tanuló matematikaeredményeiben; kérdés, hogy ez időtartó-e.

Magyar nyelv és irodalomból kiemelkedők az eredmények: ha az elmúlt tíz év átlagát számoljuk, a magyar tagozatok diákjainak 93%-a elérte az átmenő jegyet. Az országos átlagot oly módon számoltuk, hogy az adott kisebbségi tannyelven tanuló anyanyelv-vizsga-eredményeit, illetve a román tannyelven tanuló románvizsga-eredményeit vettük figyelembe. A magyar nyelven tanuló sikerességi arányai minden évben meghaladják az így kalkulált országos átlagokat.

3. A 2021-es képességvizsga eredményei

A 2021-es képességvizsgán részt vevők hivatalos sikerességi rátája 76,8%-os volt országos szinten.⁶ A magyar nyelven tanuló sikerességi aránya enyhén magasabb: 77,1%-os. A beiratkozott diákok közül nem mindenki vesz részt a vizsgákon, országos szinten a beiratkozottak 93,9%-a, a magyar tannyelvűek esetében 93,4%-a jelent meg minden próbán. Így a beiratkozók populációjához viszonyított sikerességi arányok kisebbek, országos szinten a beiratkozó diákok 72,2%-a, a magyar tagozaton tanuló 72,0%-a ért el 5-ös vagy annál nagyobb médiát az idei felmérésen.

A vizsgákon való részvételtől lemondó diákok aránya a kisebb településeken és a kisebb iskolákban kiemelkedő.

Ugyanakkor a teljes kép megértéséhez még egy lépéssel vissza kell lépünk. A 2020/2021-es tanévben Romániában 146 597 ezer diák kezdte meg a VIII. osztályt, a magyar tagozatokon pedig 8 147 tanuló.⁷ Az évet elkezdők és a képességvizsgára beiratkozottak között jelentős a különbség, országos szinten a lemorzsolódás 11%-os, a magyar tagozatok esetében 12%-os. A különbséget a pótvizsgára maradtak, a lezáratlan tanulmányi helyzetűek, az évismétők, a képességvizsga alól felmentett speciális nevelési igényű tanulók és a korai iskolaelhagyók teszik ki. Ha a sikerességi ráták számításakor a nyolcadik osztályt elkezdők számát vesszük alapul, akkor országos szinten 64,6%, a magyarul tanuló esetében 63,3% azoknak az aránya, akik eredményesen zárták az általános iskolát, sikeres képességvizsgával együtt.

A vizsgajegyek és a médiák kiszámításában értelemszerűen csak a résztvevőkkel számolunk. A jobb áttekinthetőség kedvéért az osztályzatokat intervallumok szintjén is megjelenítjük, négy kategóriába sorolva a jegyeket: 5-ös alatti, 5 és 7 közötti, 7 és 8,5 közötti, illetve 8,5 és 10 közötti kategóriákat különítettünk el.

Országos szinten a diákok 23,2%-a nem érte el az átmenő, 5-ös osztályzat feletti médiát, román nyelv és irodalomból a vizsgázók 16,0%-a, matematikából 32,6%-a, anyanyelv-ből (itt csak a kisebbségi tagozatokkal számolva) 4,1%-a bukott meg. A médiák tekintetében az is megfigyelhető, hogy a magyar tagozatokon végzők jelentősen alulreprezentáltak a kiváló eredményeket elérők között: a 8,5-ös átlag feletti aránya országosan 20,5%, a magyar tanulók esetében csupán 10,7%.

A magyar nyelven tanuló román nyelv és irodalomból teljesítettek gyengén. Annak ellenére, hogy a 2021-es végzősök már új, differenciált tanterv szerint tanultak és vizsgáztak románból, mind a sikerességi arány, mind pedig a médiák tekintetében hasonló mértékű volt a hátrány a korábbi évekhez képest. A bukók aránya 44%-os, a jegyek átlaga 5,23 volt. Kiváló eredményeket románból a magyar tagozatos diákok 7,5%-a ért el.

A matematikavizsga továbbra is jelentős kihívás a diákok számára, a magyarul tanuló 33,0%-a kapott 5-ösnél kisebb osztályzatot, a jegyek átlaga 5,98 volt. Az idei év fontos különlegessége, hogy a magyar tagozatok eredménye csak kis mértékben maradt el az országos átlagoktól, legalábbis az elmúlt tíz év távlatában. Országos szinten a matematikából bukók aránya 32,6%-os, az osztályzatok átlaga pedig 6,17. Ennek ellenére a 8,5-ös osztályzatnál nagyobb matematikajegyet a magyarul tanuló csupán 13,8%-a ért el.

A magyar osztályokba járó diákok médiáját a magyar nyelv- és irodalomvizsgák eredményei ellensúlyozzák. Az anyanyelv-eredmények kiemelkedően jók (a román-, illetve a matematikajegyekhez képest), az átlag 7,82, a bukók aránya csupán 4,2%. A magyar nyelven tanuló anyanyelv-eredményei (magyar nyelv és irodalom) jobb a román nyelven tanuló anyanyelvjegeinél is (román nyelv és irodalom). A román tannyelvű osztályok esetében a románvizsga átlaga 6,97, a bukók aránya 14,5% volt 2021-ben.

4. A magyar tagozatok eredményét befolyásoló tényezők

A sikerességet meghatározó tényezőket és azok összefüggéseit korábbi, 2019-es tanulmányunkban elemeztük részletesen.⁸ A 2021-es eredményeket röviden tekintjük át, néhány fontosabb háttérvaltozó szerint: megyék, települések (közigazgatási egységek) típusa és mérete, illetve a vizsgázók létszáma (az idei évben beiratkozottak száma alapján).

A magyar diákok száma szerint a két székelyföldi megye, Hargita és Kovászna a legnagyobb. Sikerességi arányukat tekintve az alsó középmézőnyben találhatók a többi megyéhez képest. Nagyon alacsonyak a román-jegyek, Hargita megyében a matematikából és az anyanyelvből elért osztályzatok átlagosnak tekinthetők, Kovászna megyében átlag

2. Vizsgajegyek átlagai – matematika és anyanyelv

	Matematikavizsga			Anyanyelvvizsga *		
	Románia	Magyarul tanuló	Eltérés aránya	Románia	Magyarul tanuló	Eltérés aránya
2012	5,15	4,88	-5%	6,87	7,61	11%
2013	6,58	6,32	-4%	6,92	7,56	9%
2014	6,33	5,90	-7%	6,28	7,02	12%
2015	6,50	6,27	-4%	7,11	7,57	6%
2016	6,06	5,69	-6%	7,01	7,38	5%
2017	6,17	5,75	-7%	7,32	7,25	-1%
2018	5,57	5,23	-6%	7,16	7,52	5%
2019	5,71	5,26	-8%	7,05	7,85	11%
2020	6,16	5,86	-5%	7,33	7,61	4%
2021	6,17	5,98	-3%	7,01	7,82	12%

* Itt minden diákot figyelembe vettünk: a román tannyelven tanuló románvizsga-eredményeit, illetve a valamely kisebbségi tannyelven tanuló anyanyelvvizsgán elért osztályzatait.

alattiak. Maros megyében enyhén jobb a román-eredmények, másban nincs számottevő eltérés a székelyföldi megyékhez képest.

A bihari és szatmári eredmények tekinthetők a leginkább gyengének. Itt a román-osztályzatok hasonlóak a székelyföldiekhez, viszont az alacsonyabb matematikaeredmények tovább rontják a két megye helyezését. Az is szembetűnő, hogy ezekben a megyékben nagyon alacsony a részvételi arány: Szatmár megyében a beiratkozók 79%-a, Bihar megyében pedig 82%-a jelent meg végül az összes vizsgán.

A Kolozs megyei eredmények relatív kiemelkedőek, a sikerességi arány 94%-os, a román- és a matematikavizsgán elért osztályzatok átlaga 7-es körüli, és az anyanyelvi eredmények is kiemelkedőek. Hasonlóan jó eredményeket a beszercei, a szebenai és a bukaresti magyar tanulók értek el, utóbbi két terület esetében viszont nagyon alacsonyak a diákszámok.

A Szilágy megyei tagozatok teljesítménye átlagosnak tekinthető, románból enyhén jobb, matematikából enyhén gyengébbek, mint a magyarul tanuló országos átlaga.

Az eddig nem említett szörványmegyék közül Brassó, Fehér, Máramaros és Temes a felső középmézőnyben foglal helyet, Arad és Hunyad pedig az alsó középmézőnyben általában jobb a tanulók románvizsga-teljesítménye (kivételt Arad képez); a matematikaosztályzatok Beszterce, Brassó és Máramarosban kiemelkedőek; Arad, Fehér, Temes és Hunyad megyékben átlag alattiak. A magyar nyelv- és irodalomvizsgán a beszercei, brassói és máramarosi diákok teljesítettek jól; Fehér, Arad, Temes és Hunyad átlag alattiak.

Az eredményeket jelentősen meghatározza a települések mérete, amelyekben az adott iskola működik. Az összefüggés lineáris jellegű, a lakosságszám növekedésével egyenes arányban nő a diákok eredményessége: emelkedik a részvételi arány, a sikerességi ráta, illetve a vizsgajegyek átlaga is. Kivételt a nagyvárosok vonzáskörzetében található községek iskolái képeznek, több szempontból is itt a leggyengébbek az eredmények. Nagy valószínűséggel a tehetősebb szülők jelentős része a városi iskolába járatta gyermekét.

Szintén jelentősen befolyásolja az eredményeket az adott évfolyamon vizsgázók száma, amely jó közelítéssel az iskola méretét mutatja. A kisebb iskoláktól a nagyobbak felé haladva egyenes arányban nőnek a tanulói teljesítmények. Míg a legkisebb évfolyamokon/iskolákban a részt vevő diákok mintegy 65%-a ért el átmenő jegyet az idei képességvizsgán, addig a 100 diák feletti évfolyamokon a sikerességi ráta 94%-os.

(Az Erdélystat közleménye)

- Románul: „evaluare națională”, magyarul az országos felmérés, nyolcadikos záróvizsga vagy kísérettségi is használt szinonima.
- Forrás: Az Oktatási Minisztérium 2009.08.31-ei, 4848. számú, a 2010–2011-es tanévi állami liceumi oktatásba való felvételi szervezési és lebonyolítási módszertanára vonatkozó rendelete.
- A képességvizsga átlagának súlya a felvételnél 2014-től nőtt 50-ről 75%-ra, majd 2017-től 80%-ra.
- 139 diákról nem lehetett eldönteni, hogy magyar vagy német osztályba jártak, őket kihagytuk az elemzésből.
- Egy pont hivatalból jár.
- Az adatok forrása: <http://evaluare.edu.ro/rezultate/index.html>, illetve <https://data.gov.ro/dataset/rezultate-evaluarea-nationala-2021> (Letöltés: 2021. augusztus)
- <https://www.edu.ro/date-publice-deschise> (Letöltés: 2021.10.04.)
- Képességvizsga 2019. A magyar nyelven tanuló eredményei (Letöltés: 2021.10.12.)

1. Vizsgajegyek átlagai – média, illetve román nyelv és irodalom

	Média			Románvizsga		
	Románia	Magyarul tanuló	Eltérés aránya	Románia	Magyarul tanuló	Eltérés aránya
2012	5,99	5,82	-3%	6,74	4,97	-26%
2013	6,72	6,36	-5%	6,81	5,21	-23%
2014	6,27	5,85	-7%	6,16	4,64	-25%
2015	6,78	6,44	-5%	7,01	5,47	-22%
2016	6,51	6,06	-7%	6,90	5,11	-26%
2017	6,73	6,17	-8%	7,23	5,51	-24%
2018	6,35	5,89	-7%	7,03	4,91	-30%
2019	6,36	6,00	-6%	6,91	4,87	-30%
2020	6,73	6,31	-6%	7,22	5,46	-24%
2021	6,57	6,35	-3%	6,87	5,23	-24%

MAROS MEGYEI TANÁCS

KÖZLEMÉNY

a nyilvános konzultáció megnyitására vonatkozóan

A Maros Megyei Tanács 2021. november 12-én megnyitotta a következő normatív jellegű okirattervezetere vonatkozó nyilvános konzultációt: „Határozattervezet a mezőgazdasági termékek árának megállapítására a 2022-es évre, a törvény előírásainak megfelelően, a természetben megállapított haszonbér lejben történő felbecsülése érdekében”.

A normatív jellegű okirattervezetethez tartozó dokumentáció tartalmazza:

- A javasolt normatív jellegű okirat elfogadása szükségességének jóváhagyási beszámolóját;
- A Gazdasági Igazgatóság szakjelentését;
- A jogügyi osztály jelentését;
- A határozattervezet mellékletét.

A dokumentáció elemezhető:

- az intézmény internetes oldalán, a www.cjmures.ro címen, a normatív jellegű határozattervezeteknél;

- az intézmény székhelyén: Marosvásárhely, Győzelem tér 1. sz., 1-es iroda;

- az okirattervezet másolata elkérhető az intézmény iktatójában, kérvényezés alapján.

A nyilvános konzultáció tárgyát képező okirattervezetere vonatkozó, ajánlás értékű javaslatokat, indítványokat és véleményeket 2021. november 23-ig lehet benyújtani:

- az intézmény honlapján elérhető online úrlapon, amely a „Relații și informații publice - Guvernare transparentă, deschisă și participativă, standardizare, armonizare, dialog îmbunătățit” rovatban található, a *F.P.S.19.07 - Formular pentru colectarea de propuneri* néven;

- elektronikus formátumú üzenetként a következő elektronikus postacímre: cjmures@cjmures.ro;

- postai úton, cím: Marosvásárhely, Győzelem tér 1. szám, 540026;

- az intézmény székhelyén, Marosvásárhely, Győzelem tér 1. szám, 8.00 - 16.00 óra között.

A benyújtott anyagon a következő megjegyzést kell feltüntetni: „Határozattervezet a mezőgazdasági termékek árának megállapítására a 2022-es évre, a törvény előírásainak megfelelően, a természetben megállapított haszonbér lejben történő felbecsülése érdekében” - *Javaslatok*.

A javaslatokat közzéteszik az intézmény honlapján, a normatív jellegű határozattervezetek (*Proiecte de hotărâri cu caracter normativ*) rovatban.

Az írásban megfogalmazott és beküldött, elutasított javaslatokra a beküldők írásban kapnak indoklást.

Az érdeklődők számára lehetőség van közvita szervezésére is, amelyen a jogszabálytervezetről nyilvános vitát lehet folytatni, abban az esetben, ha ezt egy törvényesen létrehozott egyesület vagy más hatóság írásban kéri 2021. november 23-ig.

További információk a következő telefonszámon kérhetők: 0265/263211, 1230-as mellék, vagy e-mailben a buget@cjmures.ro címen, kapcsolattartó: Gabriela Vaida.

Péter Ferenc
ELNÖK

Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

LAKÁS

A SZABADSÁG utcában kiadó egy 2 szobás tömbházlakás. Érdeklődni a következő telefonszámon lehet: 0744-303-456. (sz.-l)

MINDENFÉLE

VÁLLALUNK tetőkészítést, tetőjavítást, bármilyen szigetelést, csatornákészítést, csatornajavítást, festést, bármilyen lemez munkát, kerítéskészítést, kerítésjavítást. Tel. 0767-837-782. (13611)

TELEFON: 0742-734-062, Hunor. Vállalunk tető-, ács-, bádogosmunkát, festést, meszelést, bármilyen kis javítást. (13749-l)

MOSÓGÉP- és hűtőszekrény-javítást vállalok. Tel. 0755-825-502. (13795-l)

VÁLLALJUK házak felújítását, fa-, ács-, bádogosmunkát, cserépforgatást, tetőkészítést. Tel. 0741-662-191. (13434)

ALKALMAZUNK lakatost és hegesztőt. Tel. 0744-572-889. (22815-l)

„Csak az hal meg, akit elfelednek, Örökké él, kit nagyon szeretnek.”
Szomorú szívvel emlékezünk november 15-én
id. DÉNES MIHÁLYRA
halálának első évfordulóján.
Emlékét őrzik szerettei. (13835-l)

ELHALÁLOZÁS

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy a drága jó édesanya, unokáit és dédunokáit imádó nagymama, anyós, rokon és jó szomszéd, a küllődombói

BORDI TEKLA
szül. Hunyadi

(mindenki ETUS nénije)

életének 88. évében november 12-én éjjel feladta a harcot, és megtört szíve csendesen megpihent. Drága halottunkat hétfőn, 15-én 14 órakor kísérik utolsó útjára a küllődombói sírkertben. Szép emlékét, gondoskodó szeretetét, míg élünk, szívünkben hordozzuk. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!

A gyászoló család. (-l)

Fájó szívvel búcsúzunk egykori jó szomszédunktól, a nemes lelkű, gondoskodó, segítőkész

BORDI ETUS nénitől.

Szép emlékét, bölcs tanácsait, szeretetét szívünkben megőrizzük. Nyugodjék békében, gyermekkorom drága „Etut” nénije! Ilonkának és családjának vigasztalódást kívánunk.

Piroska, Júlia és Laci családjukkal. (-l)

Szomorú szívvel tudatom, hogy szeretett édesapám,
SZŐCS ANDRÁS
életének 91. évében csendesen megpihent.
Utolsó útjára november 15-én, hétfőn 14 órakor kísérik a református temetőbe. Emléke legyen áldott, nyugalma csendes!
Gyászoló családja. (13837-l)

Fájó szívvel búcsúzom szeretett apatársamtól,
ANDRÁSTÓL.
Bori. (13837-l)

Szívünk mély fájdalommal, de Isten akaratában megnyugodva tudatjuk, hogy a szerető édesapa, férj, testvér, rokon, a csanádi születésű

FÜZESI DOMOKOS
a Román Nemzeti TV
volt dolgozója

82 éves korában, türelemmel vicselt szenvedés után csendesen megpihent.

Utolsó útjára november 15-én, hétfőn 11 órakor kísérik a Jeddi úti temetőbe.

A gyászoló család. (-l)

RÉSZVÉNYILVÁNÍTÁS

Mélyen együttérzünk a Réthi családdal a szeretett ÉDESANYA elvesztése okozta fájdalmában. Örök álmod legyen békés, PETRA! Barátaid a Tervezőintézetből. (22836-l)

MISSISSIPPI SZÖNYEGMOSÓ

Szőnyegmosás, -szárítás professzionális módon.
Rögzített padlószőnyeg mosása helyszíni kiszállással.
Kanapé-, ülogarnitúra-tisztítás.
Rendelésért és egyéb információkért hívja bizalommal a 0799-998-899-es telefonszámot. (65949-l)

Közlemény Szünetel a vízszolgáltatás

Az Aquaserv Rt. ezúton értesíti a fogyasztókat, hogy november 16-án a vízhálózaton végzendő karbantartási munkálatok miatt az ivóvíz-szolgáltatás 9-15 óra között szünetelni fog

• Marosszentgyörgyön – a Stației és a Soarelui utcákban.

Ugyanakkor felhívjuk a fogyasztók figyelmét, hogy a vezetékben lévő lerakódások felkavarodása miatt a szolgáltatás beüzemelését követően lehetséges, hogy a víz rövid ideig elszíneződik és zavaros lesz mind a felsorolt utcákban, mind közvetlen környékükön. Ez a víz csakis háztartási célokra használható. Elnézést kérünk a kellemetlenségért! Köszönjük megértésüket!

Az Aquaserv Rt., Marosvásárhely

KLARA javasasszony feloldja a kötéseket és az átkot, visszahozza a szeretett személyt, pénzügyi sikert és nyereséget hoz a házhoz, leveszi a rontást, elűzi a rosszat, bármilyen egészségi, szerelmi és egyéb problémában segít.

Köszönetnyilvánítások:

Antonia Marosvásárhelyről köszönetet mond, mert újra együtt van kedvesével; Enikő Nyárádszeredából hálás, mert fia kigyógyult az alkoholizmusból és a depresszióból; Kelemen Ernyéből köszöni, hogy a segítségével felesége visszatért hozzá; Andrei hálás, mert nyereséges lett vállalkozása; Elena Dicsőből köszöni, hogy szerelme visszatért hozzá, és kigyógyult a depresszióból és az epilepsziából; Corina Marosvásárhelyről hálás, mert férje ismét visszatért hozzá és gyermekeihez. Tel. 0767-114-102. (Fizetett hirdetés: mp.)

r · a · d · i · o

Mag. Hely. 88. Hely. 102. Hely. 04. Hely. 104.3.

www.radiogaga.ro

XII. bölcs diákok
ORSZÁGOS SZINTŰ VETÉLKEDŐ

3-4
fős középiskolás
diákokból álló
csapatok jelentkezését
várjuk.

**NEVEZÉSI HATÁRIDŐ:
NOVEMBER 21.**

www.bod.comunitas.ro

LAM, hiteles megoldások!

LAM
MICROCREDIT-MIKROHITEL

www.microcreditlam.ro
0720 030 804

Újdonságok a Kobak könyvesboltokban:

MÜLLER PÉTER
ANYÁM TITKOS KÖNYVE

Müller Péter
Anyám titkos könyve

Kovács Ákos
Ezt nem lehet megúszni

Kovács Ákos
EZT NEM LEHET MEGÚSZNI

Marosvásárhely, Győzelem tér 18.szám
Szászrégen, Mihai Viteazu út 15.szám

Rovar- és rágcsálóirtás – Fertőtlenítés – Növényvédelmi kezelések

ISO 9001
ISO 14001
OHSAS 18001

**Az ÖNÖK
kényelméért
és egészségéért!**

A Coral Impex Kft. elérhetősége: Marosvásárhely, 1918. December 1. út
261. sz. 3. lakrész. Tel/fax: 0265/256-004;
e-mail: coralmures@coralimpex.ro; www.coralimpex.ro

24 PLUSZ

HÉTFŐTŐL CSÜTÖRTÖKIG
20 ÓRÁTÓL

therezia®
Mezőpaniti tejtermékek...